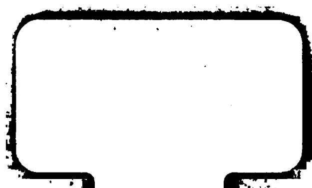

m

1. Satire, Greek.
2. Poetry, "

SIMONIDIS CARMEN

INSCRIPTVM

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

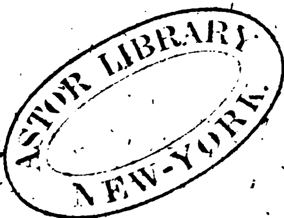
DE

MVLIERIBVS

RECENSVIT
ATQVE ANIMADVERSIONIBVS
ILLVSTRAVIT
GEORGIVS DAVID KOELER.

PRAEFIXA EST EPISTOLA
CHR. GOTTL. HEYNE.

GOETTINGAE
SVMTIBVS VIDVAE VANDENHOEK
MDCCLXXXI.

VIRO CELEBERRIMO

CHRISTIANO GOTTLOB

HEYNIO

S. R. MAIESTATIS A CONSILIIS AVLICIS
ELOQVENTIAE ET POESEOS PROFESSORI P. O.
PROTOBIBLIOTHECARIO
IN ACADEMIA GEORGIA AVGVSTA
CET.

FAVTORI SVO ATQVE PRAECEPTORI
OPTIMO SVMMAQVE PIETATE COLENDO
GRATISSIMI OB MAXIMA PLVRIMAQVE
OMNI TEMPORE IN SE CVMVLATA
BENEFICIA PECTORIS PIGNVS
PARVVM HOCCE OPVSCVLVM

OFFERT

ATQVE HAS PRIMITIAS STVDIORVM SVORVM
IN PVBLICVM PRODEVNTES

D. D. D.

devotissimus et obstrictissimus cultor

GEORGIVS DAVID KOELER.

emaculauit. Restant tamen adhuc nonnulla loca, quae laborant, vnicamque medelam a bono codice exspectant. Cum porro Cl. Brunckius eorum tantum locorum variantes lectiones indicauisset, quae corrigendo sanare susceperat, reliquas autem ad consilium minus facientes neglexisset: denuo libros conferre institui, et praeter Gesneri Stobaeum, qui nostrum carmen seruauit, Grotiique Florilegium Stobaei, iam a Brunckio passim collatum, Stephani Lyricos, inter quos nostrum Simonidis carmen euulgatum, ad partes vocaui. Qui quidem Stephanus, etsi Gesnerum secutus esse videtur, non pauca tamen immutauit, vtrum ope codicis, an ex ingenio nescio. Nec Wintertonum neglexi, qui in Poet. Graec. Minor., quem librum mihi in hunc vsum lubentissime concessit Kulencampius V. C., nostrum quoque carmen dedit, nam non vbique cum aliis editoribus consentit. Praeter hos etiam ad locum a v. 57-71 comparaui Aelianum Hist. Anim. XVI, 25., vbi illum exhibuit. Subinde

quoque

quoque coniecturarum Gesneri in margine Stobaei vulgatarum rationem habui. Vbi denique neque haec sufficiebant, librique male adfecta loca non sanabant: coniecturas quasdam correctionesque ex ingenio proferre sum ausus, quod, si modeste fit, iuuenile ingenium minime dedecere putaui. Varias igitur istas lectiones et correctiones singulas suis locis commemorabo. Multo tamen magis et aetati meae, et consilio conuenire arbitratus sum interpretandi diligentiam, quam recte et ad exempla praeceptaque Doctoris mei Heynii instituere, imprimis elaborandum mihi esse vidi, ita vt nihil relinquatur, quod lectori, humanitatis et doctrinae non prorsus experti, obscuritatem facere possit; nihil addatur, quod otiosum alienumque sit, vt quo omnia euitentur, quae legentis mentem et oculos ad alia auocent, quam quae cum sensu auctoris coniuncta sunt. Quodammodo tamen et ipse hanc legem migrasse videri possum; nam probe scio, multa me in meis ad hoc carmen notis disseruisse, quae proxime ad

 illud

illud non spectabant, et salua interpretatione recidi poterant, vt adeo, si me intra hos limites continere voluissem, libellus, qui nunc in tantam excreuit, vt septem plagulas magnitudine excedat, dimidio plus tenuior factus esset. Sed praeter librarii rationes, quibus inseruiendum erat, alia causa fuit, quae me permouit, vt essem copiosior in notando; praeuidebam enim, plerosque tirones, quibus ne notum quidem est carmen hocce Simonideum, libellum sibi non esse paraturos, si breuiter et parce singula exponerem; imprimis cum ille in disciplina scholastica locum vix habeat. Quare hoc potissimum mihi spectandum esse vidi, vt in carmine hoc edendo proprietates varias graecae linguae atque elegantias, quas pertractandi ansam dabat hocce carmen, plenius illustrarem. Atque poterunt obseruationes meae, ad linguam maxime pertinentes, cum per se, nulla habita carminis ratione, plurimae legi possint, nonnullam vtilitatem iis afferre, qui graecam linguam vel ex aliis auctoribus ediscere cupiunt.

piunt. Latior autem opera passim in nonnullis fuit propterea, quoniam considerabam, iuuenilia ingenia ita natura esse comparata, vt altius iis insideant copiosius, quam nimis praecise dicta. Quae tamen diligentius persecutus sum, ea fere sunt, quorum notitia nemo, qui graecam linguam rite cognoscere vult, facile carere potest. Sed nihilosecius admodum verear, ne in nonnullis nimis anxius fuerim atque sollicitus, de eoque iusto forsan clementius iudicium tulit Heynius, Vir Summus, in aurea sua ad me data epistola, qua maius ornamentum libello meo sane accedere potuit nullum. Quam vt legas, Tanti Viri nomen iam satis te admonebit, nec meo praeconio et consilio indigebis. Admiraberis in ista, vna cum maxima Viri Summi, mihique in aeternum omnium maxime colendi, eruditione atque acumine, vel aliunde notissimis, insignem indulgentiam, qua iuueniles meos errores tulit; nec sine maximo fructu ab eius lectione discedes. Sed hactenus de modo, quem in illustrando carmine sum secutus, nec

 amplius

amplius aliquid erit monendum, nisi de noua, quam confeci, versione. Ea a me quodammodo requiri videbatur; nulla enim interpretum versio lectori satisfacere potest: Grotiana scilicet, metri legibus inclusa, nimis longe a verbis recedit; Gesneri, Buchanani et Wintertoni versiones non raro a poetae sententia aberrant, cum verba eius minus emendata ante oculos haberent, atque adeo lectorem non satis cautum in errorem inducunt. In vertendo autem versatus sum sic, vt elliptice aut obscurius a poeta expressa aut supplerem, aut paullulum disertius interpretarer. Haec quidem de consilio, quod mihi sequendum esse putaui, dicta, qui me legunt, aequi bonique vt consulant, rogo.

EPI-

EPISTOLA
CHR. GOTTL. HEYNE
AD AVCTOREM.

Attulisti ad me, humanissime Koelere, doctrinae Tuae Specimen meque rogasti, vt ingenuae Tuae, seu timiditati, seu verecundiae consulerem, Teque nunc primo ingenii doctrinaeque specimine periclitantem commendatione qualicunque mea iudicioque subleuarem. Qua in re etsi, quam alienus ab toto hoc scriptionis genere sim, iam alias significaui, nec mihi tantum arrogo, vt mea suffragatione multum Tibi praesidii paratum fore existimem, nec Te ita statuere arbitror, vt viros doctos elogii mei in fronte praefixi sequi fidem, quam libelli ipsius dotes ac virtutes cognoscere, et iudicium inde suum constituere malis: nolui tamen aut precibus Tuis deesse

ſubeſſet omnis familia, etiam liberi et vxor; vtque feminae, quoad viuerent, in manu ac poteſtate eſſent, ſeu patris, eoque mortuo fratrum, aut cognatorum, ſeu, ſi nuptae eſſent, mariti. Neque aliter ſe res habuit apud Romanos antiquioribus duntaxat ſeculis. Altera cauſſa et origo peti poſſe videtur ex liberarum ciuitatum inſtitutis. Cum in Senatu et in comitiis, quicquid ad rem publicam ſpectaret, diſceptaretur, atque adeo in publico ac foro maiorem diei partem contererent viri: ipſa res monebat, vt interea continerent feminas domi, easque ſecluderent; neque, cum reliquo tempore armis aut ludis gymnicis viri vacarent, mulieres vt intereſſent virorum coetibus, cauſſa erat idonea. At quoties ſacra, religiones, ludi, pompae, ſpectacula cuiuscunque generis celebrabantur, mulieres niſi grauior cauſſa intercederet, admittebantur. Jam mulieres in gynaeceo incluſae cum inter ſeruulas, ſeu opus faciendo, ſeu minutis et leuibus curis vacando vitam exigerent: quis miretur ingenia earum ad fri-

vola

Tuum ac mores trahant, aut vt ex ipso potius argumento, quam ex consilio Tuo eiusque exsequendi felicitate, arbitrium facere malint; habere tamen ipsas poetas sententias multa diligentiore consideratione dignissima, si quis ad mores istorum temporum domesticos cognoscendos animum aduerterit: notabilem enim morum et opinionum a nostrorum hominum sensibus diuersitatem in iis occurrere. Si quid enim est, in quo vita nostra ab Romanorum Graecorumque moribus institutisque discrepet, vitam domesticam esse dixeris, inque ea feminarum conditionem et fortunam: de qua vtinam doctius et subtilius egisset is, qui nuper, nec philosophicis, nec historicis et criticis copiis satis instructus, de toto hoc genere grande volumen emisit *), Guil. Alexander. Repetenda erat res maxime ab illo principio, quod patrisfamilias imperium quasi aliquod erat domesticum, etiam in capita libera; vt adeo eius potestati subes-

*) Guil. Alexander *History of Women* 1779. quod et germanice conuersum habetur.

go vna ex Cycladibus (v. Fabricius Bibl. Graec. II, 15. pag. 595.): non temere in controuersiam venit, quinam auctor huius carminis sit, Simonidi, nusquam tamen cognomine addito, tributi. Etsi rem ad liquidum perducere non licet, cum omnia, quae afferuntur, meris coniecturis nitantur: satis tamen probabilis est ea opinio, quam Boissy (*) et Ill. Brunck. in Anal. ad Simonidis carmen Nro. LXXVII. pag. 23. proferunt, dum Simonidem Amorginum nostri carminis auctorem existimant. Ratio certe non deest huic opinioni. Cum enim carmen nostrum iambicum senarium sit, Amorginus autem saepe ἰαμβογράφος a veteribus appellari soleat: eundem etiam nostrum carmen composuisse, veri haud absimile videtur. Huc accedit, quod omnes

(*) In *Histoire de Simonide* pag. 272 sq.

omnes verſus iambici ex Simonideis carminibus gnomici ſunt argumenti noſtrique valde ſimiles tam argumento quam ſtilo totoque alio habitu, diuerſi vero a carminibus, quae Simonidis Cei eſſe ſcimus, mihi quidem eſſe videntur, etſi hoc pluribus vt perſequar, hic locus non eſt. Ceterum ſtilus noſtri carminis, Homerico ſimillimus, atque ſimplicitas eius tam antiquo ſcriptore, qualis Amorginus fuit, haud indigna videtur.

ARGVMENTVM CARMINIS.

Argumentum nostri carminis versatur circa mulieres et quidem totius sexus feminei ingenium, praesertim autem circa singularum feminarum vitia percensenda atque describenda. Genus muliebre vniuerse spectatum malum esse, dictum inter veteres celebratissimum poeta probare videtur. Iam hoc ita exequi poterat poeta, vt simplicissimo modo feminarum vitia describeret. Sed hoc prudenter noluit facere, praeuidebat enim, quantum sic venustati carminis decederet. Aliam igitur institit viam. Singulas nempe feminas, quarum diuersa inter se vitia deinceps perstringit, cum singulis animantibus comparat, quibus eadem illa vitia a

natura

natura insita esse illo tempore putabantur. Neque haec comparatio absque poetico more instituitur. Pro simplici enim, quod dicendum erat: similes sunt feminae huic vel illi animali, multo magis poeticum posuit: factas aut natas esse feminas ex illis animantibus. Ad hunc modum, singula cum singulis componens, in descriptione feminarum aliarum aliis vitiis affectarum vsque ad versum 83 descendit indeque a v. 83-94 bonam aliquam addit. Tum quaedam vniuerse dicta de damno atque aerumna, quibus malae feminae afficere soleant maritos, subiungit. Sic carmen videtur a poeta simplicissime descriptum, in quo, si attente legas, simplicitatem quandam et antiquitatem, quae iam e singulari carminis habitu satis patet, humanorum morum et re-

rum

rum peritiam, cum ſermonis proprietate atque elegantia, ſtatim cognoſcas. Quodſi vero illa comparatio ad noſtri ſeculi ſenſum non ſatis bene atque eleganter inſtituta eſſe videbitur: tales comparandi rationes antiquitatis ingenio, a noſtro longe diuerſo, condonare fas eſt. Ceterum noſtrum carmen, inſcriptum περὶ γυναικῶν, non ſingulare aliquod eſſe poema, ſed potius a librariis inſcriptio illa profecta eſſe videtur. Eſt iſtud forſan pro fragmento maioris carminis gnomici habendum, vnde ea, quae ad feminas ſpectabant, decerpta ſub hoc titulo proponi coepere. Et ſane plura fragmenta eiusdem metri, argumenti gnomici, inter Simonidea carmina occurrunt, et, ni fallor, olim particulam huius ipſius carminis conſtituerunt verſiculi duo, adeo-

que

que haud dubie etiam Simonidi Amorgino debentur. Extant apud Brunck. V. Cel. in Anal. Tom. I. p. 124. nro. XVI.

Γυναικὸς ὐδὲν χρῆμ' ἀνὴρ ληΐζεται
Ἐσθλῆς ἄμεινον, ὐδὲ ῥίγιον κακῆς.

Phocylides ap. Brunck. Tom. I. p. 77. nro. IV. nostrum carmen quasi in epitomen coegit. Non pigebit carmen illud nostro sane simillimum huc adscribere:

— — — τετόρων ἀπὸ τῶνδε γίνονται
Φῦλα γυναικείων ἡ μὲν κυνὸς, ἡ δὲ μελίσσης,
Ἡ δὲ συὸς βλοσυρῆς, ἡ δ' ἵππου χαιτηέσσης·
Εὔφορος ἡ δὲ, ταχεῖα, περίδρομος, εἶδος ἀρίστη·
Ἡ δὲ συὸς βλοσυρῆς, ὔτ' ἂρ κακὴ ὐδὲ μὲν ἐσθλή·
Ἡ δὲ κυνὸς, χαλεπή τε καὶ ἄγριος· ἡ δὲ μελίσσης

Οἰκονό-

Οἰκοίδημαι τ' ἀγαθὰ, καὶ ἐπίσταισαι ἐργάζεσθαι.

Ἧς εὔχρυ, φίλ' ἑταῖρε, λαχεῖν γάμον ἱμερόεντος.

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Χωρὶς γυναικὸς θεὸς ἐποίησεν νόον
Τὰ πρῶτα· τὴν μὲν ἐξ ΥΟΣ τανυτρίχος,
Τῇ πάντ᾽ ἀν᾽ οἶκον, βορβόρῳ πεφυρμένα,
Ἄκοσμα κεῖται, καὶ κυλινδεῖται χαμαί·
Αὐτὴ δ᾽ ἄλουτος ἄπλυτός τ᾽ ἐν εἵμασιν,
Ἐν κοπρίῃσιν ἡμένη πιαίνεται.

Τὴν δ᾽ ἐξ ἀλιτρῆς θεὸς ἔθηκ᾽ ΑΛΩΠΕΚΟΣ
Γυναῖκα, πάντων ἴδριν· οὐδέ μιν κακῶν
Λέληθεν οὐδὲν, οὐδὲ τῶν ἀμεινόνων·
Τὸ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐστι πολλάκις κακὸν,
Τὸ δ᾽ ἐσθλόν· ὀργὴν δ᾽ ἄλλοτ᾽ ἀλλοίην ἔχει.

Τὴν δ᾽ ἐκ ΚΥΝΟΣ λιτουργὸν, αὐτομήτορα,
Ἣ πάντ᾽ ἀκοῦσαι, πάντα δ᾽ εἰδέναι θέλει,
Πάντῃ δὲ παπταίνουσα, καὶ πλανωμένη,
Λέληκεν, ἣν καὶ μηδέν᾽ ἀνθρώπων ὁρᾷ.
Παύσειε δ᾽ ἄν μιν οὔτ᾽ ἀπειλήσας ἀνὴρ,
Οὐδ᾽, εἰ χολωθεὶς ἐξαράξειεν λίθῳ
Ὀδόντας, οὐδ᾽ ἂν μειλίχως μυθεύμενος,
Οὐδ᾽, εἰ παρὰ ξείνοισιν ἡμένη τύχῃ·
Ἀλλ᾽ ἐμπέδως ἄπρηκτον αὐονὴν ἔχει.

Τὴν δὲ πλάσαντες ΓΗΙΝΗΝ Ὀλύμπιοι,
Ἔδωκαν ἀνδρὶ πόνηρον· οὔτε γὰρ κακὸν,
Οὔτ' ἐσθλὸν οὐδὲν οἶδε τοιαύτη γυνή,
Ἔργον δὲ μοῦνον ἐσθίειν ἐπίσταται·
Κ' οὔτ', ἂν κακὸν χειμῶνα ποιήσῃ θεὸς,
Ῥιγῶσα δίφρον ἆσσον ἕλκεται πυρός.

Τὴν δ' ἐκ ΘΑΛΑΣΣΗΣ ἐν φρεσίν γ' ἤδη νοεῖ·
Τὴν μὲν γελᾷ τε καὶ γέγηθεν ἡμέρην·
Ἐπαινέσει μὲν ξεῖνος ἐν δόμοις ἰδών·
Οὐκ ἔστιν ἄλλη τῆσδε λωΐων γυνὴ
Ἐν πᾶσιν ἀνθρώποισιν, οὐδὲ καλλίων·
Τὴν δ' οὐκ ἀνεκτὸς οὐδ' ἐν ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν,
Οὔτ' ἆσσον ἐλθεῖν, ἀλλὰ μαίνεται τότε
Ἄπλητον, ὥσπερ ἀμφὶ τέκνοισιν κύων·
Ἀμείλιχος δὲ πᾶσι κἀποθύμιος,
Ἐχθροῖσιν ἶσα καὶ φίλοισιν, γίνεται·
Ὥσπερ θάλασσα πολλάκις μὲν ἀτρεμὴς
Ἕστηκ' ἀπήμων, χάρμα ναύτῃσιν μέγα,
Θέρεος ἐν ὥρῃ, πολλάκις δὲ μαίνεται
Βαρυκτύποισι κύμασιν φορευμένη·
Ταύτῃ μάλιστ' ἔοικε τοιαύτη γυνὴ
Ὀργήν, φυὴν δ' ὡς πόντον ἀλλοίην ἔχει.

Τὴν

Τὴν δ' ἐκ τε σποδιῆς καὶ παλιντριβέος ΟΝΟΥ,
Ἣ σύν τ' ἀνάγκῃ, σύν τ' ἐνιπῇσιν μόγις
Ἔρεξεν οὖν ἅπαντα καὶ πονήσατο
Ἀρεστά· τόφρα δ' ἐσθίει μὲν ἐν μυχῷ
Προνὺξ, προῆμαρ, ἐσθίει δ' ἐπ' ἐσχάρῃ.
Ὁμῶς δὲ καὶ πρὸς ἔργον ἀφροδίσιον
Ἐλθόντ', ἑταῖρον ὁντινοῦν ἐδέξατο.

Τὴν δ' ἐκ ΓΑΛΗΣ, δύστηνον, οἰζυρὸν γένος.
Κείνῃ γὰρ οὔτι καλὸν, οὐδ' ἐφίμερον
Πρόσεστιν, οὐδὲ τερπνὸν, οὐδ' ἐράσμιον·
Εὐνῆς δ' ἀδηνής ἐστιν ἀφροδισίης,
Τὸν δ' ἄνδρα τὸν συνόντα ναυσίῃ διδοῖ.
Κλέπτουσα δ' ἔρδει πολλὰ γείτονας κακὰ,
Ἄθυστα δ' ἱερὰ πολλάκις κατεσθίει.

Τὴν δ' ΙΠΠΟΣ ἁβροχαιτέεσσ' ἐγείνατο,
Ἣ δοῦλ' ἔργα καὶ δύην περιτρέπει,
Κ' οὔτ' ἂν μύλης ψαύσειεν, οὔτε κόσκινον
Ἄρειεν, οὔτε κόπρον ἐξ οἴκου βάλοι,
Οὔτε πρὸς ἰπνὸν, ἀσβόλην ἀλευμένη,
Ἵζοιτ', ἀνάγκῃ δ' ἄνδρα ποιεῖται φίλον·
Λοῦται δὲ πάσης ἡμέρης ἄπο ῥύπον
Δὶς, ἄλλοτε τρὶς, καὶ μύροις ἀλείφεται.

Ἀεὶ

Κεὶ δὲ χαίτην ἐκτενισμένην φορεῖ,
Βαθεῖαν, ἀνθέμοισι ἐσκιασμένην.
Καλὸν μὲν ὦν θέημα τοιαύτη γυνὴ
Ἄλλοισι, τῷ δ' ἔχοντι γίνεται κακόν,
Ἢν μή τις ἢ τύραννος, ἢ σκηπτοῦχος ᾖ,
Ὅστις τοιούτοις θυμὸν ἀγλαΐζεται.

Τὴν δ' ἐκ ΠΙΘΗΚΟΥ· τοῦτο δὴ διακριδὸν
Ζεὺς ἀνδράσιν μέγιστον ὤπασεν κακόν.
Αἴσχιστα μὲν πρόσωπα· τοιαύτη γυνὴ
Εἶσιν δι' ἄστεος πᾶσιν ἀνθρώποις γέλως,
Ἐπ' αὐχένα βραχεῖα κινεῖται μόγις,
Ἄπυγος, αὐτόκωλος. ὦ τάλας ἀνὴρ,
Ὅστις κακὸν τοιοῦτον ἀγκαλίζεται·
Δήνεα δὲ πάντα καὶ τρόπους ἐπίσταται
Ὥσπερ πίθηκος, οὐδέ οἱ γέλως μέλει,
Οὐδ' ἄν τιν' εὖ ἔρξειεν, ἀλλὰ τοῦθ' ὁρᾷ,
Καὶ τοῦτο πᾶσαν ἡμέρην βουλεύεται,
Ὅκως τι, χ' ὡς μέγιστον, ἔρξειεν κακόν.

Τὴν δ' ἐκ ΜΕΛΙΣΣΗΣ· τήν τις εὐτυχεῖ λαβών·
Κείνῃ γὰρ οἴῃ μῶμος οὐ προσιζάνει·
Θάλλει δ' ὑπ' αὐτῆς καὶ ἀπαέξεται βίος·

Φίλη

Φίλη δὲ σὺν φιλεῦντι γηράσκει πόσει,
Τεκοῦσα καλὸν κοὐνομάκλυτον γένος,
Κἀριπρεπὴς μὲν ἐν γυναιξὶ γίγνεται
Πάσῃσι, θείη δ' ἀμφιδέδρομεν χάρις·
Ὀυδ' ἐν γυναιξὶν ἥδεται καθημένη,
Ὅκου λέγουσιν ἀφροδισίους λόγους.
Τοίας γυναῖκας ἀνδράσιν χαρίζεται
Ζεὺς τὰς ἀρίστας καὶ πολυφραδεστάτας.

Τὰ δ' ἄλλα φῦλα ταῦτα μηχανῇ Διὸς
Ἔστιν τε πάντα, καὶ παρ' ἀνδράσιν μενεῖ.
Ζεὺς γὰρ μέγιστον τοῦτ' ἐποίησεν κακὸν
Γυναῖκας· ἤν τι καὶ δοκῶσιν ὠφελεῖν,
Ἔχοντι τῷ μάλιστα γίνεται κακόν·
Ὀυ γάρ κοτ' εὔφρων ἡμέρην διέρχεται
Ἅπασαν, ὅστις σὺν γυναικὶ πέλεται.
Ὀυδ' αἶψα Λιμὸν οἰκίης ἀπώσεται,
Ἐχθρὸν συνοικητῆρα, δυσμενέα θεόν.
Ἀνὴρ δ' ὅταν μάλιστα θυμηδεῖν δοκῇ
Κατ' οἶκον, ἢ θεοῦ μοῖραν, ἢ ἀνθρώπου χάριν,
Εὑροῦσα μῶμον ἐς μάχην κορύσσεται.
Ὅκου γυνὴ γάρ ἐστιν, οὐδ' ἐς οἰκίαν
Ξεῖνον μολόντα προφρόνως δεχοίατο.

Ἥτις

Ἥτις δὲ τοι μάλιστα σωφρονεῖν δοκεῖ,
Αὕτη μέγιστα τυγχάνει λωβωμένη.
Κεχηνότος γὰρ ἀνδρὸς, οἱ δὲ γείτονες
Χαίρουσ' ὁρῶντες καὶ τὸν, ὡς ἁμαρτάνει.
Τὴν ἣν δ' ἕκαστος αἰνέσει μεμνημένος
Γυναῖκα, τὴν δὲ θὠτέρου μωμήσεται,
Ἴσην δ' ἔχοντες μοῖραν οὐ γινώσκομεν.
Ζεὺς γὰρ μέγιστον τοῦτ' ἐποίησεν κακὸν,
Καὶ δέσμον ἀμφέθηκεν ἄῤῥηκτον πέδην,
Ἐξ οὗ τε τοὺς μὲν Ἀΐδης ἐδέξατο
Γυναικὸς εἵνεκ' ἀμφιδηριωμένους.

VERSIO.

V. 1–7. Mentem feminae (*feminarum*) in principio (*rerum*) fecit Deus seorsum. Aliam creauit ex SVE setosa, cui per domum omnia sordibus obducta, inculta iacent, et humi voluuntur. Ipsa autem illota, et vestibus sordidis (*induta*) in stercore desidendo pinguescit.

V. 7–11. Aliam (*creauit*) Deus ex callida VVLPE, omnium (*artium*) peritam. Neque eam mali neque boni quidquam latet: aliud enim (*factum*) istius saepe est malum, aliud autem bonum, alioque tempore aliud vult atque cupit.

V. 11–21. Aliam ex CANE (*fecit*) malignam, matris (*suae*, *canis*) simillimam, quae omnia audire omniaque videre vult, atque circumspiciens quaqua versum oberransque vociferatur, quamuis neminem videat. Neque minitando eius furorem comprimere possit maritus, neque si iratus dentes (*eius*) lapide

lapide excusserit, neque si comiter (cum ea) loquatur, neque si (ea) cum hospitibus forte sedeat; sed continuo vana iurgia mouet (*illa*).

V. 21–27. Aliam e TERRA fictam marito (*tamquam*) rem aerumnosam Olympii dederunt, neque enim bonum neque malum vllum nouit talis femina. Solum edendi negotium non ignorat. Neque, si Deus hiemem faciat vehementem, quamuis frigore obrigescat, sellam propius ad ignem admouet.

V. 27–43. Aliam ex MARI factam apud animum contemplare. (*Ista*) alio die ridet, atque laetatur. Laudabit (eam) hospes qui (*eam*) domi viderit (*dicens, cogitans*): nulla inter omnes homines est femina melior atque pulchrior hac: alio autem die ferri nequit, siue videre illam siue propius adire (*velis*), sed tum vehementer irascitur, vt canis apud catulos omnibusque infensa est atque inuisa, amicis pariter ac inimicis: sicut mare aestatis tempore nunc immotum

stat

ſtat nemini periculoſum; magnum nautis gaudium; nunc autem furit valde ſonantibus fluctibus agitatum. Huius (*maris*) ſimillima eſt ingenio, marisque inſtar indolem ſemper variam habet.

V. 43 – 50. Aliam ex gilvo laboribusque trito ASINO (*fecit*), quae vi atque conuiciis coacta vix (*ea*) facere atque agere ſolet, quae (*marito*) placent. Interea autem per diem et noctem ſemper in ſeceſſu domus, aut ad focum veſcitur. Praeterea etiam ſocium amoris cauſa venientem quemcunque recipere ſolet.

V. 50 – 57. Aliam ex MVSTELA (*feminam fecit Deus*), infelix atque miſerum genus; illa enim neque honeſta, neque iucunda, neque ſuauis, neque amabilis eſt. Rei amatoriae neſcia eſt, atque facit, vt maritum (*ſui*) taedeat: furando ſaepe damnum vicinis affert, necdum immolata (*hoſtiarum*) carne veſcitur.

V. 57 – 71. Aliam molli iuba praeditus EQVVS genuit, quae ſeruilia opera atque

laborem auersatura, nec (ea) molat vnquam, neque cribro cernat, nec fimum ex aedibus eiiciat, aut ad furnum sedeat, quoniam fauillam euitat. Inuitum autem maritum (sibi) amicum (amantem sui) reddit, et singulis diebus sordes abluit bis aut alias ter, seque vnguento vngit, semperque gestat crines pectine formatos, (religando) densos, (atque) floribus inumbratos. Pulchrum igitur spectaculnm talis femina aliis est, marito autem malum, nisi quis tyrannus aut rex sit, qui talibus apud animum delectatur.

V. 71 – 83. Aliam ex SIMIA (fecit). Hanc maximum prae aliis malum viris dedit Iupiter: deformi facie (ea est). Talis femina per vrbem it ab omnibus hominibus irrisa. Aegre breue collum mouet, nullas nates habens, atque ex vnico (quasi) membro constans. O miserum hominem, tantum malum amplexantem! Omnia praeterea consilia (vafra) artesque novit, simiae instar, neque ei risus curae est, neque cuiquam benefaciat. Hoc autem intendit, atque hoc

per

per totum diem in mente agitat, quomodo malum quam maximum perpetret.

V. 81 – 94. Aliam ex APE (*fecit*), quam qui acceperit, felix est. Huic enim soli probrum non adhaerescit; floretque per illam atque augetur res familiaris. Amans (*maritum*) cum marito (*se*) amante senescit, bonum et clarum genus pariens. Valde insignis inter omnes feminas est, et diuina venustas illi circumfunditur. Nec gaudet sedere inter feminas; vbi confabulationes amatorias instituunt (*feminae*). Tales feminae optimae atque sapientissimae earum sunt, quas hominibus dedit Iupiter.

V. 94 – 118. Reliqua (*feminarum*) genera, haec (*etiam*) omnia Iouis consilio existunt, et apud viros manebunt (*eruntque*). Iupiter enim mulieres has maximum fecit malum. Quamuis (*illae*) aliquid iuuare videantur, habenti (*eas*) maximum sunt malum. Nunquam enim totum diem laete exigit, qui cum femina viuit, aegreque a domo Famen auertet, grauem contubernalem, inimicum

 Deum.

ANIMADVERSIONES.

Versus 1 - 7. Poeta his versibus, vt iam ex comparatione cum sue apertum sit, immundam feminam describit, cuius socordia tota res familiaris sordibus squalet. Phocyl. in modo laudato carmine talem οὔτε κακὴν οὐδ' ἐσθλὴν vocat.

V. 1. 2. Χωρὶς - τὰ πρῶτα] Haec verba varie interpunxerunt et intellexerunt interpretes, et habent sane difficultatem. Simplicissimo verborum ordine instituto sensus hic exit: θεὸς ἐποίησεν χωρὶς νόον γυναικός. *Deus a femina mentem segregauit*, h. e. *creauit Deus feminas sine sapientia*, ἄτερ σωφροσύνης. Si verba ita capiuntur, νόος est: *mens sana, quae omnia considerate agit, adeoque nullis facile vitiis atque erroribus est obnoxia.* Sane altera, quam Grotius maluit, ad sensum praestat. Vertit nempe: *non vnam feminae mentem finxit Deus*, vt poeta significet adeo, varia esse atque diuersa feminarum ingenia. Ad sensum nil melius. Sed vereor, vt verba admittant. Ecce verba ad Grotianam rationem suppleta et constructa: θεὸς ἐποίησε νόον γυναικὸς (γυναικῶν) χωρίς. Iam primo χωρὶς nullum, quem regat, genitiuum habet, et subaudiri debet ἀλλήλων. Mittam hoc: multo durius puto:

νόας γυναικὸς, pro γυναικῶν νόοι. Dicat mihi aliquis: at solemnis est poetis haec enallage singularis et pluralis. Recte, nisi poeta mox distingueret illas mentes; quod quando fit, singularis pro plurali positus locum habere posse non videtur. Aut igitur γυναικῶν legam, aut γυναῖκας, vt sit: Θεὸς ἐπόιησε γυναῖκας (κατὰ τὸν) νόον χωρὶς, *creavit eas seorsum, quod ad mentem spectat; diuersis ingeniis et animis.* Ita sententiae, quae sequuntur, accommodatissimae sunt. Nec abhorret duplex hic accusatiuus a consuetudine poetarum graecorum, v. Brunckius V. C. ad Aesch. S. c. Th. 836 p. 365.

V. 1. χωοὶ ἐποίησε] In altera ex propositis emendationibus ποιεῖν est, *facere*, *formare*; χωρὶς, *seorsum*, ad diuersa exempla, non ad vnum commune. In priore autem accipiendum esset ποιεῖν χωρὶς pro simplici ἐχώρισεν; poetice. Sane saepe Graeci τὸ ποιεῖν, vt Latini τὸ *facere*, cum aduerbis, adiectiuo, aliaue orationis particula sic componunt, vt periphrasin singulorum verborum, vt aiunt grammatici, faciat, vt sequentia loca demonstrant: Thucyd. II, 83 λεπτὰ πλοῖα ἐντὸς ποιοῦνται. Demosth. Tom. I pag. 240. Ed. Reisk. δυνάμεις ἐποιεῖθ' ὑφ' ἑαυτῷ. Xenoph. C. E. VI, p. 492 E. H. ὄπισθεν ποιήσασθαι νῶτον. Simili modo est apud Homerum Il. v. 55.

Σφῶϊν

Σφῶϊν δ' ὧδε θεῶν τις ἐνὶ φρεσὶ ποιήσειεν
Αὐτῶθ' ἑσάμεναι κρατερῶς — — — — —
Ibi ἐν - ποιεῖν est idem, quod ἐντιθέναι.

Ibid. θεὸς] quod recurrit v. 7 et 25, est Iupiter, saepe κατ' ἐξοχὴν θεὸς nominatus, cui, vt aliis, sic hoc loco creatio generis humani tribuitur, id quod infra apparebit ex versibus 72. 96. 115, vbi, qui hic θεὸς, expressis verbis Ζεὺς nominatur. Adde Eurip. Hippol. 616, vbi Iouem creatorem feminarum vocat:

Ὦ Ζεῦ τί δὴ, κίβδηλον ἀνθρώποις κακὸν,
Γυναῖκας εἰς φῶς ἡλίου κατῴκισας;

vbi vide Valckenarium V. C. pag. 232.

V. 2. ταπρῶτα] scilicet κατὰ, pro πρῶτον. Neutro pluralis adiectiuorum, et quarto quidem casu, suppleto κατὰ, pro aduerbiis vti poetas, notissimum. Nec sermo pedester illud respuit, v. Aelian. V. H. I. 34. II, 30. Simili modo est apud Herodot. II, 86, τὰ πολλὰ pro πολλάκις. Ceterum notat hoc loco idem, quod alias ἐν ἀρχῇ, *in principio rerum*; aliter enim acceptum languet. Nec male igitur Ill. Brunck. interpunctionem post νόον positam sustulit, et post ταπρῶτα interstinxit.

V. 3. 4. τῷ πάντα κεῖται] Docte pro: ᾗς πάντα κεῖται sc. χρήματα. Talis vsus datiui, Graecis

et imprimis eorum poetis familiarissimus est, qui illo exquisite secundi casus loco vtuntur. Habet tum fere locum, cum res, facta, aliave alicui attribuntur. Apud poetas imprimis obuius est, apud quos οἱ pro αὐτοῦ saepissime inuenias, v. v. c. Homer. Il. β, 318. Pind. Ol. III, 78, VI, 7. Aesch. Sup. 307. Eurip. Phoen. 1541. Callim. H. in Cer. 39. Nec tamen hunc loquendi modum fugisse prosaicos ostendit Herodot. VI, 103. πρεσβύτερος τῶν παίδων τῷ Κιμῶνι, pro τοῦ Κιμῶνος, vbi vide Wesseling., cf. Hemsterhus. ad Aristoph. Pl. pag. 2.

Ibid. ἀν' οἶκον] *per domum, per omnes partes domus*, quae vis saepe inest τῷ ἀνά. Homer. Il. α. 10:

Νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν.

Conf. Hymn. in Apoll. 406, Callim. Hymn. in Cer. 81. Bion I, 60.

Ibid. βορβόρῳ πεφυρμένα] *sordibus obducta.* Prius vocabulum eandem, quam κοπρία, quod subsequitur, vim habet. Plerumque ei notio foetoris simul inesse solet, docente Hemsterhusio ad Lucian. pag. 24. — πεφυρμένα] Prima notio huius vocis est: *subigere farinam*, deinde ad quasvis res cum aliis commixtas transfertur. Iam quae cum aliis miscentur, iis polluuntur; quam potestatem hoc loco habet. Hanc verbi formam

contra

contra Casaub. recte defendere Dukerum ad Thucyd. III, 49. etiam noster locus ostendit.

V. 4. κεῖται καὶ κυλινδεῖται χαμαὶ]. Posterius χαμαὶ ad vtrumque verbum antecedens retrahendum est. — Versus hic ornatissimus est, cum quo conferri merentur aurei versus Archilochi ap. Brunck. Tom. I. Anal. pag. 43. Nro. XV.

Τοῖς θεοῖς τίθει τὰ πάντα, πολλάκις μὲν ἐκ κακῶν

Ἄνδρας ὀρθοῦσι μελαίνῃ κειμένους ἐπὶ χθονί.

Saepe haec notio etiam inest latino *iacere*, v. Burmannum Sec. ad Anthol. Lat. Tom. I. L. III. pag. 577.

V. 5. ἄπλυτός τ' ἐν εἵμασιν] Gesnerus et Grotius ediderunt ἵμασιν, ex festinatione librarii forte; nisi cui in mentem veniat, antiquiores Iones sic scripsisse. Melius tamen εἵμασιν. — ἄπλυτος ἐν εἵμασιν poetice dictum pro ἀπλύτοις ἐν εἵμασιν, vt olim ex Ammonii κλύσαι μὲν λέγεται ποτήριον ἢ ἀγγεῖον, νίψαι δὲ πρόσωπον, πλῦναι δ' ἐσθῆτα emendare tentabam. Quare Celeberr. Heynius merito hanc emendationem reiecit, cuius de hoc loco iudicium insigniter iuuare postea vidi simillimum Pindari locum Pyth. V, 80.

Ὁ δ' ἀρχαγέτας ἔδωκ' Ἀπόλλων

Θῆρας αἰνῷ φόβῳ,

Ὄφρα

"Οφρα μὴ ταμίᾳ
Κυράνας ἈΤΕΛΗΣ
Γένοιτο ΜΑΝΤΕΥΜΑΣΙΝ.

Nam proprie ἀτελὴς spectabat ad μαντεύματα, quae sunt ἀτελῆ, cum nullum habent euentum.

V. 6. ἐν κοπρίησιν] poetico modo pluralis pro singulari.

Ibid. ἡμένη πιαίνεται) ἧσθαι aptissimum vocabulum ad socordiam, desidiam exprimendam. Callinus ap. Brunck. Tom. I. Anal. pag. 39.

— — ἐν εἰρήνῃ δὲ δοκεῖτε
Ἧσθαι — — — — —

v. Graeuius ad Hes. Op. 478. et Bergler ad Alciphr. pag. 102. Sic saepe etiam occurrit latinum *sedere*, v. Liv. III, 68. *sedemus desides domi*, et Burmann ad Ouid. Heroid. VIII, 21. Adde Interp. ad Nep. Datam. c. 8. πιαίνεται perite addidit poeta, cum otium atque desidiam pinguedo fere sequi soleat.

V. 7-11. His versibus callida, omniumque artium perita femina describitur, et a poeta aptissime cum vulpe comparatur, quae veteribus ob astutiam erat notissima, adeo, vt astuti homines ἀλώπεκες appellarentur, et quidem, ni memoria me fallit, apud Alciphronem II, 1. conf. Palaeph. VIII, 2. Calliditas feminarum saepe celebratur a poetis. Hesiod. Op. 67.

Ἐν

Ἐν δὲ θῆκεν κύνεον τε νόον καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
Ἑρμείην ἤνωγε, διάκτορον Ἀργειφόντην.

Pandorae scilicet, et v. 78.

Ἐν δ' ἄρα οἱ στήθεσσι διάκτορος Ἀργειφόντης
Ψεύδεα, αἱμυλίους τε λόγους καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
Τεῦξε —

Propert. II, X, 12.

— vobis facile est, uerba et componere fraudes:
Hoc unum didicit femina semper opus.

Cf., si plura cupis, Eurip. Iphig. in Taur. 1032. Andromache 85., Danaë ap. Stobaeum Grotii p. 309, Theocr. XV, 64.

V. 7. ἐξ ἀλιτρῆς ἀλώπεκος] Male vertunt: *ex scelesta vulpe*. Sic enim dicitur hoc loco potius ob astutiam, qua alios laedit. Vocabulum latiorem significatum habet, secundum quem omnino de eo dicitur, qui aliquem laedit, malum in aliquem facit. Quod si in Deum fit, peccatur in Deum; in hominem, laeditur homo. Melius itaque reddit Grotius: *maligna vulpes*; quae aliis damnum affert dolis suis, cui interpretationi etiam adstipulatur Valckenarius Cl. ad Ammon. pag. 146. Sic Homerus Mercurium ἀλιτρὸν nominat, quoniam ille consilia Iouis celauerat Calypso, vt illa nempe Vlyssem ex insula sua dimitteret, in Od. ε. 182.

Ἦ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσί, καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς.

De

De noua feminini forma vocis ἀλιτρὰς, quid certi statuam, omnino non habeo, et dubito, an alibi occurrat, alias enim ἀλιτρὸς generis, quod dicunt, videtur fuisse communis. Vtrum igitur τὸ ἀλιτρῆς genuinum sit, an potius pro foetu librarii habendum, vt genera inter se conciliaret, ἀλιτροῦ in ἀλιτρῆς mutantis, cuiusmodi exemplum videbimus infra v. 35., verecunde doctiorum iudicio relinquo. Attamen, cum analogia non desit, paucos, arbitror, istam formam esse damnaturos.

Ibid. ἔθηκε] pro ἐποίησε ex Homero notissimum.

V. 8. 9. οὐδὲ μὲν — ἀμείνονων] Poetice hoc dictum. Sententia est: *talis femina omnes artes, seu bonas, seu malas, nouit.* Ceterum pro οὐδὲ μὲν &c. poeta, si proprie loqui potuisset atque voluisset, ἣν οὐδὲν κακῶν λέληθεν ponere debuisset. Sed poetae poetice loquuntur. Inuertit igitur orationem, ex perpetuo poetarum more.

Ibid. οὐδὲ λέληθεν οὐδὲν] pro ἣ οἶδε πάντα, et istud λέληθεν aut est a λέληθα, quod tum pro praesenti positum accipi debet, v. infra ad v. 89., aut a nouo verbo λελήθω, quod ex perfecto medii λέληθα deriuandum est, descendit. Similes formae infra occurrent v. 15. λέληκεν 28. γέγηθεν

θεν 89. ἀμφιθάλλομεν. Ditissimum earum Homerum nouimus, cuius nimirum sunt κεκάδω, λελάθω, λελάβω, μεμάλω, κεκάδω aliaeque v. Cel. Valckenaer. ad Theocr. Idyll. I, 16. et Koen. ad Gregor. de Dial. pag. 81. 82.

Ibid. κακῶν — ἀμεινόνων] Facile patet proprium fuisse ἀγαθῶν. Sed comparatiuus bene locum habet, cum bona cum malis comparata haud dubie malis sint meliora. Nec adeo necesse est ad eos confugere, qui comparatiuum pro positiuo poni clamant. Simillimus vsus comparatiui, ex eadem tamen, qua noster, causa detiuandus est apud Theogn. 794.

Ἄλλος τις σὲ κακῶς, ἄλλος ἄμεινον ἐρεῖ.

Pindar. Ol. IX, 73.

αἴνει δὲ παλαιὸν
Μὲν οἶνον, ἄνθεα δ' ὕμνων
Νεωτέρων'

respectu παλαιοῦ οἴνου, cf. Duker. ad Thucyd. III, 9. p. 172.

V. 10. 11. τὸ — ἐσθλόν] Supple ἔργον seu πρᾶγμα ellipsi optimis scriptoribus solemni, vid. Bos de Ell. Gr. pag. 120 sq. quaeque ibi subtexuit Schwebelius.

Ibid. αὐτῆς] Sic apud Brunck. Vetus lectio erat αὐτῶν, quo sensu, nescio, nisi γυναικῶν subaudiatur et feminae ex vulpe factae intelligantur.

tur. Multo magis commodum est αὐτῆς, refertur enim ad τὴν v. 7. Quod an Vir Ill. ex codice dederit, me quidem latet.

V. 11. ὀργὴν — ἔχει] Haec superioribus ad sensum coniunctissima; qui est: *modo hoc, modo illud agitat et cupit, et modo bonas, modo malas artes exercere studet*, quam sententiam expressere Virgilius Aen. IV, 569.:

Varium et mutabile semper femina.

Catullus LXVIII, 128.:

Multiuola est mulier.

ὀργὴ igitur est hoc loco, non, vt pessime Buchananus vertit: *ira*, sed potius *voluntas*; *cupido*, *libido*, vide ad v, 42.

V. 12 - 20. Femina, quam his versibus describit poeta, est iracunda, nullaque iusti et decori habita ratione rixarum studiosa, etiamsi nulla idonea causa adsit. Phocyl. eam l. c. χαλεπήν τε καὶ ἄγριον appellat, qualem cum cane comparari, mirum videri non debet cogitantibus, canes apud veteres symbolum iracundiae, ferociae, audaciae, impudentiae fuisse; nam alebant illi canes nostris multo feriores lupisque similiores, imprimis autem heroes antiqui, vt comites adsidui essent, seque atque rem familiarem custodirent. Hinc intelligendae etiam sunt

voces

voces κύων, κυνώπης, κύντερος, κυνοθαρσὴς aliaeque, quae apud Homerum aliosque vt conuicia in feroces, impudentes homines coniiciuntur. Cf. Lucianus in Pisc., I. pag. 603., vbi philosophi vocantur ὀργιλώτεροι τῶν κυνιδίων, qui locus plurimum facit ad comparationes a poeta nostro factas illustrandas. Saepissime inuecti sunt veteres in tales feminas. Eurip. ap. Stob. Grotii p. 311.

Γυναῖκές ἐσμεν — — — — —
— — οὐκ ἂν ἡμῶν θράσος ὑπερβάλλοιτο τίς.

Alexis apud eundem pag. 310.

Ουκ ἐς' ἀναισχυντότερον οὐδὲν θηρίον
Γυναικός.

Virgil. Aeneid. V, 6.

— — notumque, furens quid femina possit.

cf. Menander in Grotii Fl. St. pag. 311., Eurip. Phoeniss. 206., Hom. Od. λ. 426., vbi v. Clarkium.

V. 12. τὴν δ' ἐκ κυνὸς λιτουργὸν] Supplendum est ἐποίησε, sicut infra v. 43. 50. 71. 83. Male antea apud Stephanum pro λιτουργὸν erat λιτοργὸν, et apud Grotium λειτουργὸν, nam huc respexit Ammonius, qui, discrimen inter λειτουργὸς et λίτουργὸς constituens, posterius interpretatur κακοῦργος, nec non Hesychius, apud quem male tamen scribebatur λιτούριος. Idem ante me iam obseruauerat Cel. Valckenaer. ad Ammonium II, 16., quem verbum hoc praeclare

 illu-

illustrantem, nostrumque locum tamquam elegantissimum pag. 146. laudantem, neminem legisse poenitebit.

Ibid. αὐτομήτορα] Rarius hocce, vtque videtur, a poeta excogitatum vocabulum, frustra enim in lexicis quaeras, de liberis dicitur, qui quasi αὐτὴ μήτηρ, hoc est matri simillimae sunt. Hoc loco relatum ad animum de femina dicitur, quae suam matrem quoad mores apprime refert. Sub matre autem intelligenda est canis, ex qua cum facta, seu, quod eodem redit, nata dicatur, non male vsus est poeta hoc vocabulo. Apud Wintertonum αὐτομητέρα est, vitiose.

V. 13. ἣ — θέλει] Impudentissimae sane feminae sunt, quae omni honesto atque decoro neglecto, omnia, quae non debebant, audire atque videre cupiunt. Sic verterem, quo melius τὸ εἰδέναι respondeat τῷ ἀκοῦσαι. Fortassis tamen erunt, qui dubitent, an infinitiuus εἰδέναι hac virtute praeditus sit. — Aoristus ἀκοῦσαι pro praesenti positus est, de quo vide ad v. 45.

V. 15. λέληκεν] Denotat vocabulum ληκεῖν quemuis fere paullo grauiorem sonitum, strepitum atque crepitum, et proprie quidem rerum sensu carentium, unde, sed rarius, ad vocem humanam transfertur, vt hoc loco, quo de aspero,

rigi-

rigido, iracundo: sermone, secundum imaginem feminae, qualis hic proponitur, sumendum esse existimo, quae notio e primitiua illa commode ducitur. Omnino conferenda sunt, quae de hac voce suppeditant Bergler. et Duker. ad Aristoph. Plutum v. 39. Adde Apollon. in Lex. Hom. pag. 518. cum nota Cl. Villoison. Sensus huius et praecedentis versus videtur adeo esse: *Femina talis, altercandi, aut blaterandi occasionem captans, omnia loca adit atque scrutatur, adeo, vt, si frustra eam quaesiuerit, neminemque, cum quo contendat, inuenerit, temere vociferetur.* Omnia accommodate a natura canis ad feminam sunt translata. Canes enim, domum custodientes, omnia explorare, et saepe ad strepitum quemcumque sponte excitatum latrare solent. Vtitur hoc loco Loensis in Miscell. Epiphyll. II, 16., qui scite illum interpretatur, verum in eo errare videtur, quod omnia ad solam loquacitatem, impudentiam, aliaque minus huc pertinentia reuocare vult, de ferocia autem atque iracundia non cogitat, quarum tamen praecipuam rationem haud dubie habuit poeta, vt clare commonstrant epitheta, quibus Noster atque Phocylides ornant huiusmodi feminam. Nimirum nominant illam λιτουργὸν, χαλεπὴν, ἄγριον. Vt pauca adhuc de forma verbi λέληκεν moneam, est illud seu praesens noui verbi λελήκω, seu praeteritum, quod

quod munere praesentis fungitur, vide ad v. 9. Eadem forma occurrit apud Homerum Od. μ. 85., et apud Hesiodum in Op. 205.

V. 15. μηδέν' ἀνθρώπων], pro vulgari atque simplici μηδένα ἄνθρωπον, satis obuia sermonis elegantia, v. Wesseling. ad Diodorum Tom. I. pag. 3.

V. 16. Apud Wintertonum vitiose est ἀπειλῆσ'. Sed omnino vitiis typographicis foedata est illa editio.

V. 18. Ex superioribus repete παύσαις, ad hoc enim refertur τὸ ἂν h. v.

V. 19. οὐδ' εἰ — τύχῃ] Sententia: *nec, si hospites praesentes sunt, linguae temperat.* — ἡμένη exquisite pro οὖσα — Pro τύχῃ Ill. Brunck. legere malit τύχοι, quod, si librorum auctoritate niteretur, haud spernendum esse iudico. Cum tamen omnes libri constanter vulgatam lectionem exhibeant; videamus, an habeat, quibus se possit tueri. Videtur illi quidem quodammodo obstare τὸ εἰ h. l. iunctum subiunctiuo, quippe quod, vt soloecum, a compluribus reiectum esse me non fugit. At loca sunt satis obuia, quae vsum coniunctionis εἰ cum coniunctiuo copulatae seruant, eaque tam luculenta, vt nullum am-

amplius de illo dubium relinquere videantur. Aliquot exempla, cum res tam controuersa fuerit, et adhuc sit, hic congessisse operae erit. Hesiod. Op. 342.

Εἰ γάρ τοι καὶ χρῆμ' ἐγχώριον ἄλλο γένηται

Apollonius Rh. I, 362.

— — — — εἰ κε θυηλαῖς

Οὐ ἔθεν ἐξάρχωμαι ἀεθλεύων βασιλῆϊ.

Cf. Homer. Od. α. 287., Tyrtaeus III, 35., Pindar. Pyth. IV, 488., Xenoph. Cyrop. I, IV, 10. et 12., Isocr. Panegyr. Cap. III., Palaeph. XXIX, 2. et alibi. Pluribus, opinor non opus erit ad vindicandum, quod volui, nec adeo ex constructione paullulum rariori argumentum contra loci sinceritatem peti poterit.

Grauior causa, cur mutanda sit nostra lectio, nonnullis forsan videbitur, modorum, quos τὸ εἰ regit, diuersitas. Sed et haec me parum movet, vt aliquid propterea immutandum esse censeam, cum Graecos diuersos modos coniungere solere non ignorem, memor eorum, quae Schraderus V. C. ad Musaeum C. XVIII. pag. 309. sq. copiose atque operose disputauit, vbi grauiter praecipit, modos diuersos saepe pendere ab vnica coniunctione. E nube exemplorum, quae ille laudat, vnicum, quod multum facere videtur ad locum nostrum confirmandum, hic enotasse suffi-

 ciat.

ciat. Est sumtum ex Herodoti I, 53. ubi sic: ἐνετέλλετο ὁ Κροῖσος ἐπειρωτᾶν τὰ χρηστήρια, ΕΙ ΣΤΡΑΤΕΥΗΤΑΙ ἐπὶ Πέρσας Κροῖσος, καὶ ΕΙ τινα ϛρατὸν ἀνδρῶν ΠΡΟΣΘΕΟΙΤΟ φίλον. His iunge nonnulla loca, in quae ipse incidi, Homeri Od. δ. 412.

Αὐτὰρ ΕΠΗΝ πάσας ΠΕΜΠΑΣΣΕΤΑΙ ἠδὲ ΙΔΗΤΑΙ.

Perictyones apud Stobaeum Serm. LXXVII, pag. 457, 45. ex emendat, Koenii ad Gregor. de Dial. p. 187. ΕΙ δέ τις γονέας ΥΠΕΡΦΡΟΝΕΟΙΕΝ, ἢ ΛΕΓΗΙ κακὸν, ταύτῃ καὶ ζώσῃ, καὶ θανούσῃ, ἁμαρτία παρὰ θεοῖσι γράφεται. Xenoph. E. C. VI. pag. 503. E. H. ΕΙ οὖν οὗτος πρῶτον μὲν ὑμᾶς Βυζαντίου ΑΠΟΚΛΕΙΣΕΙ, ἔπειτα δὲ τοῖς ἄλλοις ἁρμοϛαῖς ΠΑΡΑΓΓΕΙΛΗ μὴ δέχεσθαι, ὡς ἀπιϛοῦντας· ἔτι δὲ πρὸς Αναξίβιον τὸν ναύαρχον ὁ λόγος περὶ ἡμᾶς ἥξει. Thucyd. II, 80. λέγοντες, ΟΤΙ — — καὶ τῆς Ζακύνθου, καὶ Κεφαλληνίας ΚΡΑΤΗΣΟΥΣΙ, καὶ ὁ περίπλους οὐκέτι ΕΣΟΙΤΟ Αθηναίοις ὅμοιος περὶ Πελοπόννησον. Quae loca si considero, non possum, quin nostrum locum sincerum putem, omnemque medicinam ab ipso alienam.

V. 20. ἄπρηκτον ἀυόνην ἔχει] Verba ἄπρηκτος ἀυόνη h. l. actiue denotare possent *clamorem vanum, inanem, atque nihil efficientem* ; (ἀυόνη enim

enim est idem, quod κραυγὴ, quod ex Hesychio docuit Brunckius) in qua sententia, interpretes fuisse video, quamque in versione secutus sum. Nescio tamen, annon melius vertatur: *clamor, qui reprimi, coerceri nequit.* Hoc saltem ad imaginem feminae, qualis hic describitur, accommodatius esse videtur. Nostro in hoc vocabuli vsu iam praeiuit Homerus Od. μ. 223., vbi ἀπρηκτοῦ ἀνίην interpretatur Eustathius: καθ᾽ ἧς οὐκ ἦν τι πρᾶξαι, καὶ μηχανήσασθαι. Atque hoc expressissem, si potuissem commode. Alteram igitur rationem retinere malui, inprimis cum adeo absona non sit. — τὸ ἔχειν capio positum pro παρέχειν, *facere, mouere, praebere,* qui vsus sane elegantissimus inter optimos scriptores obtinet. Quem, passim V. V. D. D. impugnatum, liceat mihi paucis exemplis adstruere. Bacchyl. ap. Brunck Tom. I. Anal. pag. 152. nro XV.

Φάσωμεν, πιστὸν κῦδος ἔχειν ἀρετάν·

Mens poetae est: *virtutem afferre veram, non inanem gloriam.* Herodotus V, 101. πυρὸς — ἔχοντος ἐξήλυσιν ἐκ τοῦ ἄστεος h. e. *igne occasionem praebente euadendi ex vrbe.* Aristot. Rhet. I, 5, 8. δῶρα τὰ παρ᾽ ἑκάστοις τίμια — ἀμφοτέροις γὰρ ἔχει, ὧν δέονται· καὶ γὰρ κτῆμά ἐστιν, οὗ ἐφίενται οἱ φιλοχρήματοι, καὶ τιμὴν ἔχει, οὗ οἱ φιλότιμοι. Quae loca hanc graecae linguae ele-

 gan-

— — ὃν περὶ πάσης

Τῖεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ Φρεσὶν, ἄρτια ᾔδη

Diomedes nempe Deipylum. v. Perizon. ad Ael. V. H. III, 14. — Duplex negatio in hoc versu, vt etiam aliis locis, simplici intentius negat, quod Graecis proprium esse ostenderunt Bergler ad Alciph. II, 2. p. 235.; Hutchinson. ad C. E. p. 85. Nec Latini semper duabus negationibus affirmant. v. I. F. Gronouius ad Liuii III, 26., et Oudendorp. ad Caes. B. G. V, 23. Sensus adeo est: *nulla virtute ornata est talis femina, atque ne malum quidem, ad quod perpetrandum sollertia requiritur, efficere potest.*

V. 24. ἔργου ἐσθλεῖν ἐπίςαται] Pro ἔργου Winterton. habet ἔργων. Iungenda autem sunt verba: μόνου ἔργου ἐπίσταται (pro, μόνον ἔργον, χρῆμα, ὃ ἐπίσταται, ἐστὶ τοῦτο) ἐσθίειν. Videtur adeo supplendum esse ὥςε ἐσθίειν, aut alterum cum altero per appositionem cohaerens accipiendum, fere vt apud Hesiodum Op. 64.

— — αὐτὰρ Ἀθήνην (ἐκέλευσε)

Ἔργα διδαςκῆσαι, πολυδαίδαλον ἱςὸν ὑφαίνειν.

V. 25. κακὸν χειμῶνα] *Frigus graue, quod male afficit corpus, acris hiems*, quae notio interdum etiam in latino *malus* deprehenditur, quod

discas ex Ill. Heynii nota ad Tibullum I. 2, 53. Sic apud Homerum est εἶβα. μακή Od. ε, 467.

V. 26. δίφρον] In aperto est, hoc loco notare sellam. Ex vocis etymo aliquid colligi si licet, videtur proprie talis fuisse, in qua duo homines sedere poterant, idque proprie locum habebat in curru, cui duo insistebant, ὁ ἡνίοχος et ὁ παραβάτης. Possit forsan illius opinionis praesidium peti ex Picturis Herculan., vbi Tom. I. Tab. XVI. maritus cum vxore, vt opinor, in eadem sella sedens conspicitur, quae iustam pro duobus hominibus mensuram habere videtur. Certior est alter vocis significatus, illinc forte deductus, quo de quacumque sella vsurpatur, isque satis est obuius. Exempla, quae adposui, tironum in gratiam, quibus minus notus est ille, adscripta sunto. Hymnus in Cerer. Homer. v. 198. vbi Ceres

Δηρὸν δ' ἄφθογγος τετιημένη ἧς' ἐπὶ δίφρῳ.

Theocr. in Adoniaz. XV, 2.

—— —— ὅρη δίφρον, Εὐνόα, αὐτᾷ.

circumspice sellam, in qua sedeat ista. Haec satis luculenta sunt, atque magis confirmantur auctoritate Pollucis XII, 11, 47., qui δίφρον ad domesticam supellectilem refert. His iunge Foesium in Oecon. Hippocr., Spanhemium ad Callim. H. in Iouem v. 67. Sensus huius et praecedentis

dentis versus est: *tam socors, communis sensus expers est, vt ne sellam quidem hiemis tempore ad ignem propius admoueat, sese hoc facto a corpore frigus propulsuram esse ignorans.* Hic verus et vnicus loci sensus est, quem paullo abstrusiorem librarii non intelligentes pro οὔτ' ἂν dederunt χ' ὥταν, quod Stephanus et Gesnerus exhibent, quodque sensum efficit prorsus languidum atque inutilem. Optime igitur οὔτ' ἂν reposuerunt Grotius et Brunckius, V. C. Apud Wintertonum est χ' ὅταν, mendose.

V. 27–45. Sequitur femina mutabilis, quae nullius est constantiae et modo placidam atque comem se praebet, modo iracundam atque morosam. Quam quidem feminam praeclare poeta cum mari confert, quod alio die tranquillum, alio turbulentum est. Pari modo apud alios mare symbolum inconstantiae fuit, vt apud Propertium II, 12, 3., quem locum elegantissimum apponere iuuat:

Hic (artifex) *primum vidit, sine sensu viuere amantes,*
Et levibus curis magna perire bona:
Idem non frustra ventosas addidit alas,
Scilicet alterna quoniam iactamur in vnda,
Nostraque non vllis permanet aura locis.

Nec ignorabat vetustas inconstantes feminas, v.

Homer.

Homer. Od. λ. 455. Tibull. III, 4, 61.

Ah! crudele genus, nec fidum femina nomen;
Ah! pereat, didicit fallere si qua virum:
Sed flecti poterit, mens est mutabilis illis.

Cf. Prop. II, 10, 34. sq., et quae supra dixi ad v. 11.

V. 27. τὴν ἐκ θαλάσσης] sc. γεγεννημένην pro τὴν θαλασσίην quasi. Vt hoc loco, sic etiam aliis saepissime obseruandum venit, Graecos vti praepositionibus cum substantiuo compositis pro praedicato, loco participii aut adiectiui, quod ex orationis contextu facile a lectore substitui potest. V. c. apud Xenoph. Hell. I, 2, 5. οἱ ἐκ τῆς πόλεως, vbi tacite supplendum est: *oriundi*, aeque ac alio apud eundem loco Hell. II, 4, 29. ὑμῖν, ὦ ἐκ τοῦ ἄστεος ἄνδρες, ἐγὼ συμβουλεύω. Aliarum praepositionum sic adhibitarum exempla quaerentem non fugient, v. Kuhn in Ind. ad Aelian. v. ὁ. Nec vsus hic alienus est a lingua latina. Cic. Div. I, 21. *species ex aere* (facta), cf. Virgil. Aen. IV, 487. et Ouid. Met. I, 127. Interdum etiam, praepositione omissa, solus genitiuus praedicati locum tenet, vt apud Theocr. III, 22. στέφανος κίσσοιο pro κίσσινος, v. Oudendorp ad Sueton. Aug. 94, pag. 329., quem locum laudat Heynius V. S. ad Virgil. Tom. IV. p. 216. Ceterum inuersa ratione dedit Gesnerus: ἤδη ἐν φρεσὶν νόει.

Ibid.

Ibid. νόει] Potest hoc vniuerse dictum accipi, forte tamen alloquitur eum, ad quem carmen gnomicum, cuius nostrum carmen fragmentum esse videtur, scriptum erat.

V. 29. Pro μὲν post ἐπαινέσει nullus dubito, quin legendum sit μὴν pro αὐτὴν, nam prorsus inutile est τὸ μὲν. Pro ἐπαινέσει μὲν, Wintertonus exhibet: ἐπαινέσει' ἄν.

V. 30. Ante ουκ ἐςὶν subaudiendum est εἰπών, quod verbum saepe omittitur, inprimis si, vt hoc loco, verbum praecedens vim illius vna complectitur. De hac in vtraque lingua solemni ellipsi fuse agentes V. V. D. D. mihi otium faciunt, v. Bosius de Ell. Gr. pag. 439 sq. vna cum V. V. D. D. additamentis, Wesseling. ad Diodor. I. pag. 726., Valckenaer. ad Herodot. I, 82., Freinsheim. ad Phaedr. III, 15, 6., Burmann. ad Sueton. Aug. pag. 314., Corte ad Sall. Cat. c. XXXXVII. et Drackenborch. ad Liuii IV, 20. — Ceterum λωΐων hoc versu ad animum, καλλίων ad corpus refertur.

V. 32. τὴν δ'] Sic dedi Gesnerum et Grotium secutus, sensu postulante, quamquam Stephanus et Brunckius exhibent ἡ δ', quod sensum turbat, nam τὴν δὲ hoc versu cum τὴν μὲν v. 28. arcte cohaeret, quorum altero sublato alterum

clau-

claudicat, immo totus sensus corruit, qui haud dubie est: *alio die* (τὴν μὲν ἡμέρην) *ridet, hilaris est femina illa, alio autem* (τὴν δὲ) *irascitur.* Est igitur ad τὴν δὲ e versu 28. supplendum ἡμέρην. Sic omnia credo optime procedunt, nam illud δὲ sensum contra mentem poetae asperiorem reddit, videturque ab iis excogitatum, atque in locum genuinae lectionis substitutum esse, qui sensum illius non capiebant.

Ibid. οὐκ ἀνεκτὸς — ἰδεῖν] Graeci hunc adiectiui vsum sibi proprium admodum amant, pro quo h. l. simplicius fuisset: οὐκ ἀνεκτόν ἐστιν αὐτὴν ἰδεῖν. Homerus Il. α. 589.

'Αργαλέος (ἐστὶν) 'Ολύμπιος ἀντιφέρεσθαι.

cf. Il. v. 726. Hesiodus Op. 482.

—— —— Ζηνὸς νόος 'Αιγιόχοιο
'Αργαλέος (ἐστὶν) δ' ἄνδρεσσι κατὰ θνητοῖσι νοῆσαι.

Prae aliis autem adiectiua δῆλος, ἔνδηλος, δίκαιος, χαλεπὸς, φανερὸς aliaque, imprimis apud atticos scriptores hoc modo adhibita, occurrunt. Aristoph. Pl. 333.

—— δῆλος δ' ἐστὶν, ὅτι τοῦ πράγματος
'Ακήκοέν τι, τῇ βαδίσει καὶ τῷ τάχει.

Herodot. IX, 60. δίκαιοι ἐστὲ ἀμύνοντες ἰέναι. vbi v. Wesseling., cf. Hoogeveen ad Viger. III, 4. pag. 84, 85.

Ibid.

Ibid. ἐν ὀφθαλμοῖσι] Hoc ornatus causa addidit poeta, ad sensum enim τὸ ἰδεῖν iam sufficiebat, ad exemplum Homeri Il. σ. 135.

Πρίν γ' ἐμὲ δεῦρ' ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδηαι.

Callinus apud Brunck Tom. I. pag. 39. v. 20. in Anal.

Ὥσπερ μὲν γάρ μιν πύργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσιν.

Quid, quod haec locutio ad prosaicos transiit, v. v. c. Aelian. V. H. III, 26. Nec longe abit Thucyd. II, 11. ὁρᾷν ἐν ὄμμασι, v. Doctissimus Brunck. ad Apollon. Rh. IV, 1619. Non minus apud poetas obuium est: ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν sine vocula ἐν, quod ter exhibet nouus in Cererem hymnus v. 57. 319. et 330.

V. 38. οὔτ' ἄσσον ἐλθεῖν] Simpliciter accipiendum est pro *accedere*, *conuenire*, diuersa significatione ab illa, qua est: *corrumpere feminam*, quam attigit Valckenaer V. S. ad Herodot. VI, 68. — In hoc versu praeterea aliquis censeat τὸ οὔτ' sollicitandum atque mutandum in οὐδ', quo melius ceteris respondeat. Equidem in diversa non abirem. Alia res esset, si οὔτε praecederet atque sequeretur οὐδὲ, vt supra v. 16. 17. et in Carm. Phocyl. v. 5., quod pag. 7. laudaui. Hoc enim linguae ratio ferre videtur secundum

Brunck.

notas d'Orvillii ad Chariton. pag. 721., et Illustris Brunckii ad Eurip. Or. 295., et ad Aesch. S. c. Th. 835. Verum de eo, an modus inuersus aeque possit locum habere, adhuc admodum ambigo.

Ibid. *μαίνεται*] *μαίνεσθαι* de magna, vehementi ira, vt *furere* apud Latinos, v. Drackenborch ad Sil. VI, 253.

V. 34. *ἄπλητον*] Neutrum adiectiui pro adverbio *ἀπλήστως*, solita poetis ratione. Occurrit nostrum *ἄπλητον* pro aduerbio etiam apud Hesiod. Theogon. 315.

— — — — Ἥρη
Ἄπλητον κοτέουσα βίῃ Ἡρακληείῃ.

Sic pro aduerbiis vtuntur Homerus Od. δ, 721. τῷ ἄδινον, Od. ξ. 174. τῷ ἄλαστον., Theocritus I, 149. τῷ καλὸν, Moschus II, 97. τῷ μειλίχιον. aliisque alii, e quibus exempla congessit Bergler ad Alciph. I, 38. Quis nescit Horatianum illud, quo hanc Graecorum elegantiam imitatur L. Od. XXII, 23.

Dulce ridentem Lalagen amabo,
Dulce loquentem.

— Quod ad vim vocis attinet, ea admodum poetica nihil amplius est, quam: *vehementer*, *valde*, *magnum in modum*, et aliquot locis de ira ac-

 com-

quamquam minime illa vox totam vim τοῦ ἑστηκέναι exprimit, v. Heyne V. Celeberr. ad Tibull. I, 1, 63. Iungenda sunt porro: ὥσπερ θάλασσα ἀτρεμὴς πολλάκις μὲν (οὖσα) ἕστηκ' ἀπήμων, atque vertendum, vti in versione feci. Obseruandum denique τὸ ἑστηκέναι esse pro praesenti, quemadmodum et aliis locis, v. Clark. ad Il. δ. 434.

Ibid. χάρμα] Homeri exemplo, pro κεχαρισμένον. Contrarium πῆμα. Sic Latinis *gaudium* pro re laeta, grata, iucunda.

V. 39. θέρεος ἐν ὥρῃ] Periphrasis pro ἐν θέρει, nam ὧραι varias anni atque per vices succedentes tempestates designant. Eadem tamen interdum occurrit etiam in soluta oratione, v. c. in V. H. Aeliani III, 1. Pari modo εἴαρος ὥρη pro simplici ἔαρ interdum obuium est apud poetas, v. v. g. nouum in Cererem hymnum v. 174.

Αἱ δ' ὥς τοι ἔλαφοι, ἢ πόρτιες εἴαρος ὥρῃ
Ἄλλοντ' ἀν' λειμῶνα κορεσσάμεναι φρένα φορβῇ

Meleagrum in excellenti in ver idyllio v. 2. ap. Brunck. in Anal. Tom. I. p. 31. nro. CX.

Χείματος ἠνεμόεντος ἀπ' αἰθέρος οἰχομένοιο
Πορφυρέη μείδησε φερανθέος εἴαρος ὥρη.

V. Spanheim ad Callim. H. in Apoll. 81.

Ibid. μαίνεται] Notum est poetas, tum graecos, tum latinos mari, vt aliis rebus, sen-

sus

tis et vitae expertibus iram aut furorem tribuere solere. Apprime conuenit Moschus V, 5.

— ὅταν ἀχήσῃ πολιὸς βυθὸς, ἁ δὲ θάλασσα
Κυρτὸν ἐπαφρίσδῃ, τὰ δὲ κύματα μακρὰ μεμήνῃ·
Ἐς χθόνα παπταίνω καὶ δένδρεα, τὰν δ' ἅλα φεύγω.

Notum Virgilii: *Furit aestus arenis.* Exempla huius elegantiae omnino non rara sunt apud poetas, v. Miscell. Observ. Batav. Vol. IV. pag. 8. 9.

V. 40. φορευμένη] Verbum iactationibus maris atque ventorum proprium. Alcaeus ap. Steph. in Lyricis Parte II. pag. 14. ed. Parif. 1560.

— — ἄμμες δ' ἂν τὸ μέσσον (κῦμα) ναῒ
φορήμεθα σὺν τᾷ μελαίνᾳ —

Solon ap. Brunck. Tom. I. Anal. pag. 67. nro VI. v. 45.

— — — ὁ μὲν κατὰ πόντον ἀλᾶται
Ἐν νηυσὶν — — —
— — ἀνέμοισι φορεύμενος ἀργαλέοισι.

V. 41. 42. Hi duo versus nullam quidem nouam sententiam inferunt, sed sententiam, quam poeta modo proposuerat, repetunt tantum. Hoc tamen saepe fit a scriptoribus, cum rei alicui aut dicto, quod graue iis videtur, maiorem fidem facere volunt. Nec adeo suppositititii hi versus sunt judicandi.

quamquam minime illa vox totam vim τοῦ ἐστηκέναι exprimit, v. Heyne V. Celeberr. ad Tibull. I, 1, 63. Iungenda sunt porro: ὥσπερ θάλασσα ἀτρεμής πολλάκις μὲν (οὖσα) ἕστηκ' ἀπήμων, atque vertendum, vti in versione feci. Obseruandum denique τὸ ἑστηκέναι esse pro praesenti, quemadmodum et aliis locis, v. Clark. ad Il. δ. 434.

Ibid. χάρμα] Homeri exemplo, pro κεχαρισμένον. Contrarium πῆμα. Sic Latinis *gaudium* pro re laeta, grata, iucunda.

V. 39. θέρεος ἐνὶ ὥρῃ] Periphrasis pro ἐν θέρει, nam ὧραι varias anni atque per vices succedentes tempestates designant. Eadem tamen interdum occurrit etiam in soluta oratione, v. c. in V. H. Aeliani III, 1. Pari modo εἴαρος ὥρη pro simplici ἔαρ interdum obuium est apud poetas, v. v. g. nouum in Cererem hymnum v. 174.

"Αι δ' ὥς τοι ἔλαφοι, ἢ πόρτιες εἴαρος ὥρῃ
"Αλλοντ' ἂν λειμῶνα κορεσσάμεναι φρένα φορβῇ

Meleagrum in excellenti in ver idyllio v. 2. ap. Brunck. in Anal. Tom. I. p. 31. nro. CX.

Χείματος ἠνεμόεντος ἀπ' αἰθέρος οἰχομένοιο
Πορφυρέη μείδησε φερανθέος εἴαρος ὥρη.

V. Spanheim ad Callim. H. in Apoll. 81.

Ibid. μαίνεται] Notum est poetas, tum graecos, tum latinos mari, vt aliis rebus, sensus

ſus et vitae expertibus iram aut furorem tribuere ſolere. Appriine conuenit Moſchus V, 5.

— ὅταν ἀχήσῃ πολιὸς βυθὸς, ἁ δὲ θάλασσα
Κυρτὸν ἐπαφρίσδῃ, τὰ δὲ κύματα μακρὰ μεμήνῃ·
Ἐς χθόνα παπταίνω καὶ δένδρεα, τὰν δ' ἅλα φεύγω.

Notum Virgilii: *Furit aeſtus arenis.* Exempla huius elegantiae omnino non rara ſunt apud poetas, v. Miſcell. Obſerv. Batav. Vol. IV. pag. 8. 9.

V. 40. φορευμένῃ] Verbum iactationibus maris atque ventorum proprium. Alcaeus ap. Steph. in Lyricis Parte II. pag. 14. ed. Pariſ. 1560.

— — ἄμμες δ' ἂν τὸ μέσσον (κῦμα) ναΐ
φορήμεθα σὺν τᾷ μελαίνᾳ —

Solon ap. Brunck. Tom. I. Anal. pag. 67. nro. VI. v. 45.

— — — ὁ μὲν κατὰ πόντον ἀλᾶται
Ἐν νηυσὶν — — —
— — ἀνέμοισι φορεύμενος ἀργαλέοισι.

V. 41. 42. Hi duo verſus nullam quidem nouam ſententiam inferunt, ſed ſententiam, quam poeta modo propoſuerat, repetunt tantum. Hoc tamen ſaepe fit a ſcriptoribus, cum rei alicui aut dicto, quod graue iis videtur, maiorem fidem facere volunt. Nec adeo ſuppoſititii hi verſus ſunt iudicandi.

In hoc probando multus est Kuhn ad Aelian V. H. I, 27., vbi prouerbium ὄνου γνάθος inde manasse obseruat. Dicta quaedam veterum in voluptuarias gulaeque deditas feminas inuenies ap. Hesiod. Op. 700 sq. et apud Aelian. V. H. II, 41. ἄτοπον μὲν γυνὴ πολυπότις καὶ φιλοπότις ἔτι μᾶλλον. Proprio istae nomine appellabantur μισῆται v. Valckenaer ad Ammon II, 18.

V. 43. σποδιῆς καὶ παλιντριβέος] Illud ad giluum asini colorem pertinet, quod Ill. Brunck post Salmasium ad Solinum p. 181. recte vidit, cum ante interpretes male ducerent a σποδιὰ cinis, quod ineptum videtur. Alterum παλιντριβὴς labores et onera, quae sustinet, designat, ex propria vocis significatione, qua laboribus et molestiis tritum notat, vnde transfertur deinde ad versatos aliqua in re, callidos, versutos; quam vim a natura illius abhorrere, dicere supersedeo.

V. 44. σύν τ' ἀνάγκῃ, σύν τ' ἐνιπῇσιν] σὺν h. l. est pro διὰ. Anacr. XXV, 9.

Σὺν τῷ δὲ πίνειν ἡμᾶς
Εὕδουσιν αἱ μέριμναι.

V. 45. ἔρεξεν καὶ πονήσατο] *facit*, *facere solet*, quam aoristorum vim, qua pro praesenti, vt h. l., aliisque temporibus ponuntur, iam ipsum nomen arguit. Sic infra v. 49. ἐδέξατο pro δέ-

χεται

χεται occurrit; atque sic aoristum pro praesenti positum invenies in Fragm. Simonid. ap. Brunck. in Anal. T. I. nro. XVIII, v. 18. pag. 129.

Οἱ δ' ἀγχόνην ΑΨΑΝΤΟ δύσφρονα μόρον,
Κ' αὐτάγρετοι λείπουσιν ἡλίου φαός.

In Fragm. Ionis ap. Br. Tom. I. Anal. nr. I. v. 12. pag. 161.

Τῶν ἀγαθῶν βασιλεὺς οἶνος ΈΔΕΙΞΕ φύσιν.

In Meleagri idyll. in ver ap. Br. Tom. I. Anal. pag. 31.

Χείματος ἠνεμοέντος ἀπ' αἰθέρος οἰχομένοιο,
Πορφυρέη ΜΕΙΔΗΣΕ φερανθέος εἴαρος ὥρη,
Γαῖα δὲ κυανέη χλοερὴν ΈΣΤΕΨΑΤΟ ποίην,
Καὶ φυτὰ θηλήσαντα νέοις ΈΚΟΜΗΣΕ πετήλοις.

Exempla ex Homero si quis requirat, cf. Il. λ. 557., ν. 278., Od. δ. 339., ξ. 464. Plura dant Graevius Lect. Hes. p. 134., Hemsterh. ad Lucianum pag. 516., Ernesti V. V. ad Xenoph. M. S. II, 4, 7. Proprietatem hanc sermonis a graecis mutuatos esse latinos poetas, praeteritis tamquam aoristis praesentium loco vtentes, procul dubio esse videtur, v. v. c. Horatius III. Od. II, 31.

Raro antecedentem scelestum
Deseruit pede poena claudo.

In his tractandis tironum causa longior est Hoogeuenus ad Viger. pag. 212-215.

Ibid. ἔρεξεν ὦν.] Hic non omnino consentiunt libri. Gesnerus legit ἔρεξεν ὤν, vitiose haud dubie pro ὦν. Stephanus et Wintertonus ἔρεξε γ᾽ οὖν, pro quo Cel. Brunck. malit ὦν, Ionica forma, quam et infra restituere vult v. 67. Equidem vulgatam lectionem, quam etiam Grotius seruat, retinere malui, nam primo, si quid h. l. mutassem, ὦν etiam infra a me reponendum erat, vt poeta sibi constaret. At ibi absque omni librorum consensu hoc facere nolui. Deinde non videntur tam accurate vsi esse poetae, sua quisque dialecto, vt iis licitum non fuerit, vnum vel alterum vocabulum aliunde sumtum vsurpare, quod numeris poeticis magis conveniret, aut auribus gratius sonaret. Possem hoc pluribus declarare, si hic esset locus, nec tamen opus erit, cum vel sola Homeri auctoritas, cuius stilum atque sermonem poeticum omnes alii poetae, qui ionice scripsere, suum fecerunt, satis tueri posset τὸ οὖν, quod hoc loco neque ἀντιλόγον esse videtur, quamuis aliquis argutari posset, neque pleonastice positum, quod saepissime fieri tradit Eustathius ad Od. α. 414., sed potius sententias connectit, illisque grauitatem aliquam addit. Respondet fere nostratum particulae *nun*, et sic passim in Homero occurrit, v. v. c. Il. Φ. 49., Od. γ. 84., ϑ. 272., ι. 147.

V. 46.

V. 46. *ἀρεστά*] marito scilicet — *τόφρα* h. v. est *interea*, et sensus adeo: *semper edit, etiam si aliud quid agit, negotiisque domesticis est occupata*, e natura socordium et voracium feminarum. Atque facit hoc *ἐν μυχῷ*, quod secundum interpretes est *in secreto, recondito domus loco*. Attamen mihi paene praeplacet, intelligere h. l. gynaeceum, quod in penetralibus, in postica domus parte erat, atque a solis feminis habitabatur. Hic enim aeque, ac in alio domus recessu, tutior erat ab aditu mariti sui, atque melius gulae suae indulgere poterat. Sed videant doctiores.

V. 47. *προνὺξ, προῆμαρ*] poetice pro *ἀεί*, *πρὸ*, quod proprie continuationem et durationem, aut etiam expletionem actionis denotat, saepe in compositis nullam habet emphasin, vt in Homericis: *πρόπαν, προπέμπειν, προιάπτειν, προφαίνεσθαι, προφεύγειν, προλείπειν, προπέμπειν*. Recte pro simplicibus accipiunt V. V. D. D. Anacreontis *προπίνειν* IV, 3. et Morus V. C. Isocr. et Xenoph. *προκρίνειν* in Panegyr. cap. 3. atque in Cyrop. II, 3, 5. pag. 74. Nec in Virgiliano *praemittit* I. Aeneid. 644. ex imitatione Graecorum vlla emphasis inesse videtur, quod omnibus interpretibus in hac voce temere argutantibus rectius animaduertit egregius noster Hey-

nius,

nius, Vir graece eruditissimus. Quid multa? simplicia locum tenere compositorum, et composita simplicium, notissimum.

Ibid. ἐπ' ἐσχάρῃ] *ad*, *iuxta focum*, ad quem sedere hominum molliorum putabatur. Qui enim hoc facere solebat, is mollis esse videbatur. v. d'Orville ad Chariton. pag. 538.

V. 48. 49. Iungenda sunt: ἑταῖρον ἐλθόντα πρὸς, non autem ἐδέξατο πρὸς, nam h. l. πρὸς exquisite notat idem quod ἕνεκα, χάριν, quam potestatem inter alias rariores easdem attigit d'Orville ad Chariton. pag. 554. Nec aliter videtur accipiendum in Eurip. Androm. 944., vbi, postquam dixerat Hermione, se deprauatam esse malarum feminarum consuetudine, deinde subiungit:

—— —— πρὸς τὰ δ' εὖ φυλάσσετε
Κλείθροισι καὶ μόχλοισι δωμάτων πύλας.

h. e. *quare vos malas feminas aditu ad domos vestras intercludite.* Non absimile est Liuianum II, 11. *ad custodiam* pro custodiae causa, vbi vide Dukerum.

Ibid. ἑταῖρον] Sicut ἑταῖραι feminae sunt publice rem meretriciam exercentes, sic ἑταῖροι ex hoc loco essent, qui, quas possint et velint feminas, sine honesti ratione, libidinis explendae

causa,

causa, sectantur. Alivnde mihi hic vsus nondum innotuit.

V. 50-57. Sequitur nunc femina rapax atque maligna, quae bene ad morem antiquitatis cum mustela comparatur, vt patet ex Luciano Pisc. I, pag. 603., vbi philosophos ἁρπακτικωτέρους τῶν γαλῶν appellat, cf. Artemidor. Oneirocr. III, 28. γαλῆ σημαίνει γυναῖκα πανοῦργον καὶ κακότροπον. Videtur autem non felis, sed mustela, serioris naturae animal, esse intelligenda, de qua vocis notione compara Intt. ad Aelian. V. H. XIV, 4.

V. 50. δύσηνον, ὀϊζυρὸν γένος] Sine copula, vt v. 13. et 76., quod poetam magis decet. γένος per appositionem ad feminam refertur. Qua voce cum poeta de vna tantum vteretur; haud dubie, vt in tot aliis locis huius carminis, totum genus eiusmodi feminarum in animo habuit.

V. 51. 52. κείνῃ — ἐράσμιον] Sensus est: *nullam prorsus animi bonitatem morumque suauitatem habet.* Ne autem quis poetam criminetur, quod tot verba ad vnicam rem exprimendam adhibuerit, quo munere vna tantum ex illis fungi potuisset: cogitandum est, poetam hoc fecisse, quo maiorem vim atque venustatem dicto suo ad-

deret,

nulla religione absterrita, vesci adeo ausit, ex natura mustelarum, quas constat esse maxime rapaces, vnde Aristophanes in Vesp. 362. γαλῆν κρέα κλέψασαν memorat. De verbis ἄθυτα ἱερὰ κατέσθιει locum et hic habebunt, quae Casaubonus notat ad Athenaeum I, XI. pag. 35. vbi obseruat, verba haec in prouerbium abiisse, de hominibus improbis dici solitum, qui animalia in proprios vsus mactare veriti non sint, adeo, vt Deos ab omni parte excluderent, etiamsi hoc maximum fuerit nefas.

V. 57-71. His versibus femina proponitur, cui nihil antiquius est, quam vt pulchritudinem corporis sui, qua summopere capta est, in dies augeat, quare omnem rem familiarem negligit, ne elegans forma detrimenti aliquid inde capiat. Non autem ad corpus suum ornandum tantopere incumbit, vt marito placeat, quam potius vt aliis. Talem Galli dicunt *une coquette.* Comparatio instituitur cum equo, et tertium comparandi inest in nitido habitu, elegantia, munditie corporis, quippe quae in equis cernitur. v. Aelian. H. A. XVI, 24., vbi et hos versus citat. Probant hoc etiam epitheta equorum, v. c. apud Theogn. 257. in Il. ε. 323. et Od. γ. 475., vbi καλοὶ, καλλίτριχες nominantur. Cum hisce conueniunt illa Phocyl. l. c.

— ῃ

—— —— ἡ δ᾽ ἵππου χαιτηέσσης·
Εὔφορος ἡ δὲ, ταχεῖα, περίδρομος, εἶδος ἀρίστη.

et Eurip. El. 1072.

Γυνὴ ἥτις δ᾽ ἀπόντος ἀνδρὸς εἰς κάλλος ἀσκεῖ,
Διαγράφ᾽ ὡς οὖσαν κακήν. —— ——

V. 57. ἀβροχαιτόεσσ᾽] In hac voce magnus est librorum dissensus. Gesnerus legit ἀκρηχαιτέιης, et in margine tamquam l. v. exhibet ἀβρηχαιτόεσσ᾽. Sed haec sunt monstra lectionum. Stephanus, quem sequitur Winterton, diuisim exhibet ἀβρῆ χαιτήεσσ᾽, pro χαιτήεσσα. Idem apud Aelianum est, vnde Grotius deinde confecit ἀβροχαιτόεις. Non ignorans autem Cl. Brunckius, veteres graecorum poetas omnibus fere animantibus femininum iungere solere, de quo vide Spanhemium ad Callim. H. in Dian. 102., et Ernesti V. C. ad H. in Lav. Pal. v. 2., optime reponit ἀβροχαιτόεσσ᾽. In nullo alio enim saepius lapsi sunt librarii, quam in eo, vt apostrophum, qui participia feminina notaret, praetermitterent, adeoque masculina e femininis facerent, vnde tot corruptelae manarunt. Vt afferam exemplum, librarii in epigrammate apud d'Orville ad Chariton. p. 150. pessime scripserunt pro πείσασ᾽ masculinum πείσας. Probo igitur Brunckii V. C. emendationem. E vestigiis lectionum praeferrem

 tamen

tamen ἀβροχαιτήεσσ', vt magis ionicum, cui nihil obstat η per se longum, quandoquidem ob sequentem vocalem corripitur, v. Clarke ad Il. ο. 24. Vtro tamen modo scribere malis, aliam vocis auctoritatem desiderabis, qua de causa nescio, annon potior sit Stephani lectio, imprimis cum equi gaudeant epitheto χαιτήεσσα, vt ex Homero aliisque nouimus.

V. 58. ἢ δύην – περιτρέπει] Nihil variant libri in hoc versu, nisi Aelianus, apud quem pro ΔΥΗΝ est 'ΑΤΗΝ, quod quomodo h. l. stare possit, equidem non video, cum nulla vocis potestas hic congrua sit. Nec magis perspicio, quid sibi velit Gesnerus, cum lectioni illi patrocinatur, quae nisi fallor, nata est ex simili litterarum ductu. E contrario vocula δύη multo accommodatior est, et significat, Hesychio interprete, i. q. πόνος, labor, quem domesticum h. l. intelligere debes. Frequentius, imprimis apud tragicos, notat illa vox *miseriam*, *aerumnam*. Hactenus bene. Quid autem est δύην περιτρέπειν? Posterius vocabulum haud dubie laborat, nam ex contextu significatione est accipiendum, quam nusquam habet, vt sit nempe *auersari laborem*. Animaduertens hoc Ill. Brunck emendabat ἀποσυγεῖ, pro quo a vulgata lectione nimis remoto mallem παρεκτρέπει vel παρατρέ-

πει,

πει, quod commode de eo dici posse videtur, qui aliquam rem a se alienat, eam detrectat. Subaudiri tum deberet: ἑαυτῆς, ἀφ' ἑαυτῆς. Certe παρὰ et περὶ simillimo ductu scripta saepe inter se confusa sunt, v. d'Orville ad Chariton. pag. 699. 700., Wesseling ad Herodot. V, 61., et imprimis Casaubonum ad Athenaeum L. I. Cap. VI. pag. 25.

V. 59. μύλης ψαύσειεν] Poetice, pro simplici *molere*. Intelligenda est mola manualis, quae ex duobus lapidibus molaribus constabat, quorum superior, qui ὄνος dicebatur, in inferiore, qui immotus erat, ab vnico homine circumactus grana frangebat, cf. Hutchinson ad Xenoph. C. E. pag. 49., Moretum Virgilii cum hisce atque sequentibus, imprimis a v. 21-30 et a v. 38-51., atque Heyne V. C. ad Aen. I, 179. Molere fuisse feminarum negotium etiam ex Homero scimus Od. η. 103.

Πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες·
Αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἔπι μήλοπα καρπόν.

&c. cuius loci vna cum nostro Simonideo etiam meminit Feithius in Ant. Homer. pag. 421. sq., vbi pluribus ritum istum illustrauit. Hinc passim ἀλέτριδες commemorantur, vt a Callim. H. in Del. 242., ab Aristoph. Lysistr. 644., vbi vide Scholion.

V. 60. κόσκινον ἄρειεν] κόσκινον αἴρειν non minus eleganter dictum, quam μύλης ψαύειν, pro cribrare, nam necesse erat cribrum tollere, vt farina subtus excerni atque excidere posset. Haec cribra apud veteres, vt inter nos, variae erant texturae et pretii. Texta eorum πλέγματα erant partim ex iuncis, quibus pauperes vtebantur, partim ex lino, quibus opulentiores, v. Pollux VI, 74. et Moretum v. 40. sq.

Transfert inde (Simulus) *manu fusas in cribra farinas*
Et quatit. At remanent summo purgamina dorso:
Subsidit sincera, foraminibusque liquatur
Emundata Ceres. —— —— ——

Hoc opus facere peculiari vocabulo Graeci βράττειν vocabant, v. Ruhnken. V. C. ad Timaeum pag. 46. Idem feminarum erat, vnde in domo sponsi nouae nuptae cribrum esse traditum, memoriae proditum est.

V. 61. πρὸς ἴπνον ἵζοιτ'] Etiam hoc femineum negotium erat, ad furnum sedere, cum panem aliaue edulia coquere vellent, (cf. Heynius V. C. ad Virgil. Aeneid. I, 703.) vnde feminae σιτοποιοί passim commemorantur a veteribus, v. Xenoph. Oec. X, 10., Theoph. Char. IV, 2. cf. Wesseling ad Herodot. III, 150., et imprimis Duker ad Thucyd. II, 78. p. 148.

V. 62. ἀσβόλη explicatur a Scholiaste Aristoph. ad Thesmophor. 752. ἡ σποδιὴ αἰθάλη τοῦ πυρὸς, *glimmende Asche*, quam femina haec ideo euitat, quoniam veretur, ne bellum corpus suum, aut vestimenta contaminata, aut fauilla laesa minus placeant. Vt hoc adhuc addam, proprie πρὸς notione τοῦ *apud* tertium casum postulasset; at legem non semper obseruari in his, ostendit nuper Ill. Brunck. ad Aesch. Prom. 348. pag. 292., et ad Apoll. Rh. II, 496. pag. 222.

Ibid. ἀνάγκῃ ποιεῖται φίλον] ἀνάγκῃ est pro σὺν ἀνάγκῃ, ex Homero, atque ποιεῖται est accipiendum ex vi medii, et vertendum *sibi facit amicum*, v. Kuster de Verbis Med. I, 32., et Clarke ad Il. γ. 141. Sensus est: *etsi ob ista fastidia maritum vxori irasci est necesse; tamen haec illum, cum elegans corpus suum eius oculis subiicit, eique voce et vultu blanditur, sibi fauere adeo cogit.*

V. 63. πάσης ἡμέρης] sc. ἐπὶ, quo casu Graeci ad tempus, quo aliquid fit, declarandum fere vtuntur: rarius tertio et quarto casu. — Praeterea iungenda sunt ἄπο — λοῦται, cuiusmodi tmeses, quas ex Homero iam satis nouimus, vt admodum frequentatas poetis illustrant Koen ad Gregor. de Dial. pag. 211. et Valckenaer. Cel.

 ad

ad Hippol. pag. 265. Medium h. v. iterum peculiarem vim obtinet, significatque adeo ἀπολοῦσθαι abluere se. Vide quae de hoc verbo commentati sunt Kuster. de V. M. I, 7. et Dresig. de V. M. N. T. I, 78. — Poeta reprehendit h. l. feminas, quae ante coenam, aut ante rem diuinam se lauare non contentae, bis aut ter per diem elegantiae suae se lauando aut vngendo consulere volunt.

V. 64. In margine notauit Gesnerus, pro ἄλλοτε alios legere πολλάκις, quod Grammatici interpretamentum redolet.

V. 65. Pro ἀεὶ legere malim αἰεὶ ex consuetudine poetarum, qui ionice scripserunt, imprimis ex perpetuo Homeri more.

Ibid. φορεῖ] Quae ad corporis cultum pertinent, dicuntur φορεῖσθαι. Sophocl. El. 269.

—— —— εἰσίδω δ' ἐσθήματα

Φοροῦντ' ἐκείνῳ ταὐτά. — —

Anacr. XX, 8.

Ἐγὼ χιτὼν γενοίμην,
Ὅπως ἀεὶ φορῇς με.

Ibid. χαίτην ἐκτενισμένην] simpl. comam compositam, formatam, concinnatam, quicquid dicat Salmasius ad Solin pag. 760. E. P. Reprehendit

dit poeta h. v. atque sq. mulieres, quae nimio aliis placendi studio sese virginum more exornant.

V. 66. βαθεῖαν] Facile patet, κόμην βαθεῖαν non esse comam natura spissam, sed arte adiutam; dicitur enim femina eam ornatus caussa gestare. Sunt igitur crines intelligendi condensati religando et plicando, atque huc imprimis referendi corymbi, h. e. capilli in vertice capitis colligati et conglomerati, de quibus v. Intt. Aeliani V. H. XV, 22., et Salmasium ad Solin. pag. 760. E. P., quosque gestare virginum potius erat quam mulierum, testibus Salmasio l. c. et Spanhemio ad Callim. H. in Cer. v. 5. Haud raro τὸ βαθὺς crines formatos etiam alibi designat, nec aliter in Moscho II, 102. τὸ βαθυπλόκαμος accepit Cl. Harless. Nolim tamen, credere aliquem, hoc eo valere, vt vsquam βαθὺς crines natura densos notare posse negem, nam frequens est hac notione, v. c. v. Simonidis Fragm. ap. Br. in Anal. VII, 10. Verbo, βαθὺ omne in suo genere amplum, magnum, densum dicitur, praesertim autem hac potestate de crinibus, aut de iis, quae crinibus similia sunt, de coma arborum, segete, plantis &c. frequentatur. Apparebit hoc v. c. ex Homer. Od. ι. 134., Theogn. 107., Theocr. IV, 51. Moscho V, 11. Adi etiam Spanhemium ad Callim. H.

 in

in Cererem 114. item Klotzium ad Tyrtaeum pag. 74.

Ibid. ἀνθέμοισιν ἐσκιασμένην] In hisce verbis licet admirari poëtae artificium; quanto enim exquisitius est atque ornatius ἐσκιασμένην vulgaribus dictionibus κοσμηθεῖσαν, ςεφανωθεῖσαν! Alius praeter hunc locus Simonidis est in Anal. Br. LXXVI, 4., in quo eadem sermonis venustas inest, quemque huc adscribam.

Αἱ Διονυσιάδες (Ὧραι) μίτραισι (f. μύρτοισι) δὲ καὶ ῥόδων ἀώτοις
Σοφῶν ἀοιδῶν ἐσκίασαν λιπαρὰν ἔθειραν.

Eandem elegantiam saepe habere latinum *vmbrare* ad Ouidii Met. III, 665. ostendit Burmannus.

V. 67. θέημα] Hanc lectionem magis ionicam iussu Brunckii ex Aeliano recepi. Per appositionem dictum est, vt πῆμα, χάρμα, κῦδος, θαῦμα, σθένος aliaque apud Homerum. Respondet Liuianum IV, 20. *longe maximum triumphi spectaculum fuit Cossus.* v. etiam ad v. 74.

V. 69. 70. Sensus horum versuum est: *Nemo alius tali femina delectari potest, quam reges, tyranni, aut alii principes; hi enim solam formam spectant, et quoniam cum pluribus consuescere solent, animi vitia talis feminae, solius libidinis gratia ea vtentes, non cognoscunt, aut non curant.*

V. 70.

V. 70. θυμὸν ἀγλαΐζεται] sc. κατά. ἀγλαΐζειν est proprie *splendidum reddere;* in medio *splendidum reddere se*, vnde deinde ad animum translatum significat *hilarem reddere se*, *delectari*, *laetari*, vt h. l. et passim apud Homerum.

Ibid. τοιούτοις] Quorsum spectat hoc? num ad feminas huiusmodi in genere? possit sane, neque obstat diuersum genus, saepissime enim, personarum potius quam sexus habita ratione, masculinum adiectiuorum atque pronominum refertur ad feminas resque feminini generis, quod abunde docuerunt Cl. Cl. V. V. Ernesti ad Callim. H. in Del. 115., qui laudat iusto in his longiorem Clarkium ad Il. ε. 778., Brunck ad Eurip. Med. 316. pag. 380., Zeune ad Cyrop. V, 4, 39., quibus addi possunt v. Staveren ad Nep. Tim. cap. 2., et peculiari ad Atticos respectu haec pertractantes Bach ad Xenoph. de R. D. p. 21., et Koen ad Gregor. de Dial. pag. 25. Nec porro obiici potest transitus a singulari ad pluralem, quandoquidem numeros plurales referri ad singulares, quibus quasi pluralis inest, non minus constat, et post alios multos nouissime probatum est a Burmanno ad Propertium pag. 273. Non intercedam itaque, si quis illo modo intelligat. Attamen mihi minus durum, adeoque propius ac satius videtur, τὸ τοιούτοις neutro ge-

 nere,

neré, vt ſaepe fit, referre ad venuſtatem, formae atque habitus elegantiam, morum ſuauitatem, quas poeta paullo ante commemorauerat.

V. 71-83. Miſeratur poeta maritos, quos cum coniuge ſimiae ſimili viuere oporteat. Talem enim eſſe non ſolum corpore maxime deformi. atque adſpectu foediſſimam, ſed etiam animo maligno. Comparatio cum femina apte inſtituitur; vtriusque enim prauitatem in ſimia eſſe maximam, conſtat. Hinc illa Plauti corporis deformitatem irridentis Mil. Glor. IV, 1, 42.

Pithecium haec eſt prae illa et ſpinturnicium.

cf. Salmaſius in Solin. pag. 377. E. Par. Comicus in Auib. 440. teſte Scholiaſte malignum coquum vocat ſimiam.

—— ὁ πίθηκος —— ——

—— ὁ μαχαιρόποιος —— ——

cf. Lucianum l. c., Aelian. V. H. II, 40. cum Burmanno ad Met. Ouid. XIV, 95.

V. 71. 72. τοῦτο-κακὸν] Accuratius fuiſſet ταύτην κακὸν, vt v. 21. 22. τὴν-πόνηρον. Sed ea eſt indoles graecae et latinae linguae, vt pronomen, quod in eodem cum ſubiecto genere poni debebat, a praedicato pendere iubeant, haud dubie, vt ſonitus diſcrepantia diuerſorum generum euitetur. Confer Ionem apud Br. in Anal. Tom. I, pag. 161.

Οἶνος θυρσοφόροισι φίλος, μέγα πρεσβεύων Διόνυσος.

Αὐτὴ γὰρ πρόφασις παντοδαπῶν λογίων.

vbi proprie mascul. αὐτὸς sequi debuisset τὸ οἶνος, v. Corte ad Sall. Cat. c. VII. Iungenda sunt: Ζεὺς ὤπασε τοῦτο κακὸν μέγιστον διακριδόν.

V. 73. αἴσχιστα μὲν πρόσωπα] Haec concise extulit poeta, nam supplendum est siue ἔχει, siue αὐτῆς ἐστι. Grotius haec cum sequentibus coniunxit, videturque adeo sic accepisse: γυνὴ ἔισιν δι' ἄστεος γέλως (διὰ) αἴσχιστα πρόσωπα. Sed praefero distinctionem Brunckii, qua etsi sententiae paullulum concisae fiunt atque abruptae, tamen minus duri habent, quam illa ratio Grotiana; nec poetam adeo dedecent, inprimis cum plures sententiae tum existant, quibus singulis propria inest vis.

V. 74. εἶσιν — γέλως] pro γελοῖα aut καταγελασθεῖσα, substantiua enim apud poetas locum adiectiuorum saepe occupant. Imitatur hancce dictionem Propertius III, 24, 21.

Risus eram positis inter conuiuia mensis,
Et de me poterat quilibet esse loquax.

vbi lectu dignissima est nota Burmanni pag. 700. Par vsus etiam in compluribus aliis substantiuis habetur, vt apud Eurip. in Hippol, 406.

Γυνὴ

Γυνή τε πρὸς τοῖσδ' ἦσα' ἐγίγνωσκον καλῶς
Μίσημα πᾶσιν.

h. e. *bene noueram, me tamquam feminam omnibus esse exosam*, ad quem locum doctissimam notam adscripsit Cl. Valckenaer. Eurip. Phoen. 728.

Καὶ μὴν τὸ νικᾶν ἐςὶ πᾶν εὐβουλία.

Theocr. XV, 20.

Πέντε πόκως ἔλαβ' ἐχθὲς, ἅπαν ῥύπος, ἔργον ἐπ' ἔργῳ.

Propertius I, 2, 33. iterum ad exemplum graeci sermonis.

Taedia dum miserae sint tibi luxuriae.

Differunt etiam de hoc vsu poetico Clar. Viri Valckenaer ad Theocr. Adoniaz. v. 148. pag. extrema, et Brunck ad Apollon. Rh. IV, 1248.

V. 75. ἐπ' αὐχένα — μόγις] Obscurus versus, praecipue ob verba ἐπ' αὐχένα, quae si coniuncta vertimus *ad, versus collum*, id quod vnicuique primum in mentem veniet; sententia exoritur admodum insulsa et prorsus aliena ab hoc loco. Quid igitur? retrahamus praepositionem ad verbum et videamus, quid inde lucremur. Tum ἐπικινεῖσθαι accipiendum esset pro κινεῖσθαι, atque sensus foret: *ipsa breuis vix collum suum mouet.* At quid impedit, quo minus, etsi breui corpore sit, collum inflectere queat? Nihil aliud ergo relinquitur, quam vt, cum sen-

fus haud dubie sit: *vix collum ob breuitatem ipsius mouet*, βραχεῖα ἐπ' αὐχένα idem esse dicamus, quod βραχεῖα κατ' αὐχένα, ἔχουσα αὐχένα βραχὺν, aut verba iungamus hoc modo: βραχεῖα (κατὰ) αὐχένα ἐπικινεῖται μόγις, *collo* sc. Neutro tamen modo omnis abest durities. Alioqui praua distinctione laborare locum ratus interpungere tentabam post βραχεῖα, ita vt duae singulares exsurgant sententiae, hoc modo: *breue collum habet; corpus suum aegre mouet.* Sed neque hoc satisfacit, neque integrum esse locum credo.

V. 76. ἄπυγος] Apte ad comparationem cum simia, quae nullas nates habet. In αὐτόκωλος, frustra a me in lexicis quaesito, haesitabam aliquando. Sed optime me expediuit Praestantissimus Heynius, monens, a poeta fictum illud esse vocabulum, atque feminam notare breuis staturae, quae tota quasi vnicum membrum sit; quae vnice vera et ad sensum aptissima vocis interpretatio est. Pro ἆ, quod Grotius et Brunckius optime receperunt, Gesnerus et Stephanus male legunt ἂν, nec melius ille coniicit legendum ὦ, quod potius admirantis est, quam lamentantis. Etiam Wintertonus exhibet ἂν.

V. 77. ὅτις – ἀγκαλίζεται] pro simplici ὅτις ἔχει, quod proprium fuisset; sed vt poeta exquisitius praetulit.

V. 78. δήνεα – ἐπίσταται] Poetice hoc nihil amplius est, quam: *admodum vafra et callida est talis femina.* — De scansione huius versus illud adhuc tironum caussa monebo, syllabas εα in δήνεα tamquam vnicam esse pronunciandas, vt infra 102. in δυσμενέα, et in hymno in Cerer. 404. in ἄνθεα, vbi confer Cel. Ruhnkenium. Adde Clarkium ad Il. δ. 42. Tales contractiones omnino sunt satis frequentes, quod vel ex nostro carmine satis disci poterit, in quo contrahitur θεὸς v. 4. et 7., θεοῦ v. 104., de qua voce olim ad Il. α. 18. idem obseruauit Clarkius; porro ρεος in θέρεος v. 39., βεος in παλιντριβέος v. 43., στεος in ἄστεος v. 74., de quo passim ad Iliada monuit idem Clarkius, quem consule ad Il. β. 268. 811. v. 523. Atque eandem vocalium crasin metrum fieri iubet in voce ἱερὰ v. 56., secunda enim regio raro alium pedem praeter iambum admittit. Iam quoniam semel in hoc genus incidi, ne de singulis vbiuis monendum sit; reliqua, quae ad rem metricam pertinent, notatu digna visa in hoc carmine hic persequar, atque hac nota complectar. In his praecipue notandus est v. 43. idemque maximam sane diffi-

culta-

custatem habet, facile enim aliquis in secunda regione constituenda offendere possit, atque istuc syllabas τε | στο | δι referre, vt adeo sit dactylus. At quomodo is ibi stare vmquam potest? Equidem, quo omnis difficultas tollitur, syllabas ι | ης in vnicam confluere putauerim, nec tamen sine exemplo, v. Brunckius vir. metri peritiss. ad Anal. pag. 216. Melius expedire nos poterimus in v. 70., vbi secundam regionem videri posset obtinere spondaeus, qui ferri nequit. Est ibi diphthongus obsequentem vocalem breuis, vt saepe in hac atque similibus vocibus, v. d'Orville Van. Crit. pag. 419. Vltimum denique, quod monendum videtur, est in v. 104., vbi syllabae η | αν per synizesin sunt efferendae, qualem satis esse obuiam docent Clarke ad Il. ε. 349., Brunck ad Anal. pag. 138., et qui a V. C. laudatur, Cel. Toup. in Cur. ad Suidam nouiss. pag. 106.

V. 79. γέλως μέλει] pro γελᾷ, nam non solum vim τοῦ *curae esse* habet istud vocabulum, sed etiam notat, *tractare*, *agere*, *facere id*, quod curamus, vt ex Homero scimus. Tam cum genitiuo quam cum nominatiuo rei construi τὸ μέλει disces v. c. ex Anacr. XXV, 4. et Bacchyl. IX, 5. in Anal. Brunckianis.

V. 80. τοῦϑ' ὁρᾷ] Wintertonus legit ὁρῷ, quae vox nihili est. — τοῦτο hoc loco non abundat, sed vim addit potius, cf. ad v. 95. —— ὁρᾷν hic loci est *studere*; *cupere*, eleganter, vt saepe apud Graecos. Plato Crit. X. ὅρα, ὅπως μὴ ὁμολογῇς, v. Iensium ad Lucianum T. I. pag. 378., Klotzium ad Tyrtaeum p. 114. Idem tradunt I. F. Gronouius et Drackenborch ad Liv. II, 12., de latinis vocibus *videre* atque *spectare*.

V. 82. ὡς μέγιστον] *quam maximum* Latinorum. De particula ὡς aduerbiis et adiectiuis saepe praeposita videatur Bergler ad Alciphr. I, 30.

V. 83-94. Malis feminis hactenus descriptis tandem aliquam bonae notae addit poeta, quam cum ape comparat, laboriosam et sedulam illam, atque vsui voluptatique mariti sui omnibus modis velificantem. Vix necesse est, vt apes symbolum solertiae fuisse moneam. Quantopere enim sedulae nominari mereantur, cecinit Virgil. in Georg. IV, 149-227. cf. Phocyl. l. c. et in gnomis v. 160., vbi eas appellat ἀριστοπόνους, et Tibull. II, 1, 50. De officiis bonae matris familias multa praecipit Xenophon in L. de R. D. cap. VII-X.

V. 83.

V. 83. τὴν - λαβὼν] Concise pro: ὅςις αὐτὴν λαμβάνει, γαμεῖ, ἐκεῖνος εὐτυχεῖ.

V. 84. μῶμος οὐ προσιζάνει] Sensus sine dubio est: *haec femina sola bonae indolis est, in nullam vituperationem incurrit*, duplex autem verba sic explicandi ratio, altera, vt μῶμος tamquam Deus exhibitus sit a poeta, qui dicatur προσιζάνειν, h. e. *premere, vrgere*; altera, vt μῶμος denotet *mores*, seu *vitia reprehensione digna*, προσιζάνειν adeo i. q. supra προσεῖναι v. 53. Priorem esse magis poeticam quis dubitet? notandus in ea est singularis vsus verbi προσιζάνειν, cuius exemplum vix alibi reperias. Sed vide, an similes voces ad eundem vsum reuocare possis apud Aeschylum Suppl. 659.

—— βαρὺς δ' ἐφίζει (sc. Ζεύς.)

et apud Horatium Epod. V, 91.

Quin vbi perire iussus expirauero,
Nocturnus occurram furor,
Petamque vultus vmbra curuis vnguibus,
— — — — — —
Et inquietis assidens praecordiis,
Pauore somnos auferam.

Contra si quis posteriorem rationem amplecti malit, solita poetis potestate accipiendum est τὸ προσιζάνειν pro *adesse*, qualem etiam similia habent vocabula, de quorum elegantiis docte agit

 Wyt-

Wyttenbach. V. C. ad Plutarchum de S. N. V. pag. 7. sq. Caeterum, nisi contextus obstaret, μῶμος actiue capi posset de probro, vituperatione, cui femina ipsa indulget. At obstant verba κείνῃ – οἴῃ, cum poeta in superioribus feminis singulis μῶμον non reprehenderit.

V. 85. βίος] h. l. pro βίοτος, *res familiaris.* Archilochus XV, 5. apud Br. in Anal.

—— βίου χρήζων πλανᾶται —— ——

Solon VI, 72. in Anal.

Οἱ γὰρ νῦν ἡμέων πλεῖστον ἔχουσι βίον.

Atque hinc explicanda sunt epitheta Terrae, φερέσβιος, πολύβιος, ἄβιος. Vide praeterea Cuperum Obs. I, 17. et Loensem in Misc. Epiph. VI, 3.

Ibid. θάλλει] Metaphora desumta a floribus omnes res dicuntur θάλλειν; quae in suo genere insignes, egregiae sunt, siue in bonam, siue in malam partem. Simonides XXV, 3. ap. Br. in Anal.

Οἳ βούλοντο πόλιν μὲν ἐλευθερίᾳ τεθαλυῖαν
Παισὶ λιπεῖν. —— —— ——

Sophocl. El. 259. —— πήματα —— ——

Ἁ᾽γὼ κατ᾽ ἦμαρ καὶ κατ᾽ εὐφρόνην ἀεὶ
Θάλλοντα μᾶλλον ἢ καταφθίνονθ᾽ ὁρῶ.

v. van Staveren ad Nep. Cim. c. III. et Corte ad Sall.

Sall. Cat. cap. XXXIX. Similiter vtuntur voce ἀνθεῖν. — κἀπαέξεται pro καὶ ἐπαέξεται.

V. 86. φίλη δέ σὺν φιλεῦντι] φίλη h. l. actiue notare idem quod participium φιλέεσα necesse est, nisi quis pro φίλη δέ scribere malit φιλεῦσα. Nec tamen illud exemplo destituitur; apud Pindarum enim Pyth. III, 9. Chiron habere dicitur νοῦν ἀνδρῶν φίλον, *hominum amantem*,

V. 87. καλὸν γένος] *animi virtutibus ornatum.*

V. 88. ἀριπρεπὴς ἐν γυναιξὶν] *insignis inter ceteras mulieres.* De simili ἐκπρεπὴς videndus Valckenaer V. C. ad Phoeniss. 171. Tibullus I, 3, 32.

—— Delia —— —— ——
Turba insignis in pharia —— ——

V. 89. θείη δ' ἀμφιδέδρομεν χάρις] Quo quid elegantius? Vulgare fuisset ἐςὶ aut πρόσεςι. Similis loci sunt Anacr. XXVIII, 28.

Περὶ λυγδίνῳ τραχήλῳ
Χάριτες πέτοιντο πᾶσαι.

Horatius I. Od. 2, 33.

—— —— Erycina ridens,
Quam Iocus circumuolat et Cupido.

Non longe recedit ἀμφιχεῖν apud Hesiodum Op. 68.

Καὶ χάριν ἀμφιχέαι κεφαλῇ χρυσῆν Ἀφροδίτην.

— Praeteritum ἀμφιδέδρομεν pro praesenti est v. Ernesti ad Xenoph. M. S. I, 4, 2. Hoogeveen ad Viger. p. 217. cf. supra ad v. 9. 15. 38.

V. 90. ἥδεται καθημένη] Verbis, laetitiam, tristitiam, aut aliam animi commotionem exprimentibus plerumque participium adhaeret, cuius loco Latini gerundium fere ponunt. Archilochus XIV, 4.

—— μήτε νικῶν ἀμφάδην ἀγάλλεο,
Μήτε νικηθεὶς ἐν οἴκῳ καταπεσὼν ὀδύρεο.

Sophocl. Antig. 540.

Ἀλλ' ἐν κακοῖς τοῖς σοῖσιν οὐκ αἰσχύνομαι
Ξύμπλουν ἐμαυτὴν τοῦ πάθους ποιουμένη.

Euenus XV. 3. ap. Br. in Anal. I, pag. 164.

Χαίρει κιρνάμενος (Βάκχος) τρισὶ Νύμφαις τέτρατος αὐτός.

vide V. C. Valckenarium ad Herod. III, 35.

V. 91. λέγουσιν] γυναῖκες sc. Sensus: *inuita sedet inter feminas, vbi de rebus amatoriis confabulantur.*

V. 92. 93. Sermo simplex atque vulgaris haec forsan sic extulisset: τοῖαι γυναῖκες εἰσὶν ἄρισται τούτων, ἃς Ζεὺς ἀνδράσι χαρίζεται, quamquam me non latet pro τούτων, ἃς magis atticum esse

ὧν.

ὧν. At ordo, quem poeta inſtituit, verborum, multo concinnior eſt atque doctior. Similem ſtructuram reperies apud Heſiodum Op. 36.

—— δίκαις, ἅιτ' ἐκ Διὸς εἰσὶν ἄρισαι.

pro δίκαις ἀρίσαις &c. apud Apollonium Rh. I, 548.

—— ἡμιθέων ἀνδρῶν μένος, οἱ τότ' ἄρισοι
Πόντον ἐπιπλώεσκον —— —— ——

pro ἀνδρῶν ἀρίςων &c. Similiter proprium verborum locum inter ſe permutat Nepos in Dione c. 2. *Interim in* MORBVM *incidit Dionyſius, quo quum* GRAVI *conflictaretur &c.*

V. 94. *ad finem.* Subiungit nunc poeta quaedam de toto feminarum genere ſibi obſeruata, quae vniuerſe ſpectatae malae ſint, rei enim familiari maximo fere eſſe damno, maritoque eſſe ſolent dolori, adeo vt ille ne vnicum quidem diem laetus peragere poſſit; praeterea multas ex illis eſſe, quae ne minimam quidem malitiam, quam intus celent, vultu prae ſe ferant. Iam hic commode finis carmini imponi poterat. Sed poſterius dictum poetae aliud inde proficiſci ſolitum in mentem adduxit, quod vt ſubtexeret, e re eſſe videbatur. Nimirum cum plerumque accidat, vt mariti, vxoribus animi virtutes ſimulantibus vitiaque diſſimulantibus, nihil mali ſuſpicantes, ſecuri facti atque ſocordes ſuam quis-

que vxorem aliis putent meliorem; vicinos illorum ſtultitiam ridere ſolere. Vide ad v. III.

V. 94. ταῦτα] Pronomen hoc nonniſi orationis intendendae cauſa locum hic habere videri poſſet. Attamen, ſi ſenſus eſſe debet; *ſed et alia mulierum genera praeter illa Iouis conſilio exiſtunt*, oratio importuna atque minus accommodata eſt. In mentem venire poſſit, interpungere poſt φῦλα et ſubaudire ἐποίησε hoc ſenſu: *alia etiam mulierum genera mihi in cenſum non vocata creauit Deus: ea omnia eius voluntate viuunt.* Iudicent acutiores. Mihi verſus ſcabri videntur atque corrupti, nec auctor ſim alicui, vt his atque ſequentibus immoretur, in quibus ἀκρίβεια atque bonus verborum atque ſententiarum nexus deſiderantur; paſſim enim nonnulla vel excidiſſe vel male eſſe deſcripta atque interpolata, in propatulo eſt.

V. 95. μένει] Male vertit Grotius: *olim extitere et nunc adhaereſcunt viris*, reddendum potius erat: *ſunt atque ſemper erunt apud viros feminae.*

V. 96. 97. Ζεὺς – γυναῖκας] Iungenda ſunt haec inter ſe per appoſitionem, atque τὸ τοῦτο non ad pleonasmum referendum, ſed potius vim aliquam ſententiae addere putandum; quamuis illud

illud vbique facere iubeant d'Orville ad Chariton pag. 146. et Corte ad Sall. Cat. XXXVII. Quod, etiamsi interdum apud pedestris orationis scriptores locum haberet, apud poetas tamen neutiquam ferri posse videtur. Inde enim sequeretur, illos otiosis atque inanibus verbis vsos esse ad versus carminum suorum explendos, quod praestantiae singulorum minime est consentaneum. Nec aliter pronomen mihi accipiendum esse videtur in locis aliquot adscriptis, quae, si quis paullo accuratius consideraverit, forte magis in meam sententiam inclinabit. Theogn. 804.

Τόρνου καὶ στάθμης καὶ γνώμονος ἄνδρα θεωρὸν,
Εὐθύτερον χρὴ ΜΙΝ, Κύρνε, φυλασσέμεναι.

Solon VI, 38.

Χ' ὅστις μὲν νούσοισι ὑπ' ἀργαλέοισι πιεσθῇ,
Ὡς ὑγιὴς ἔσται, ΤΟΥΤΟ κατεφράσατο.

Moschus IV, 81. ap. Br. in Anal. Tom. I. pag. 408.

Τῷ μηδ' ἐξείπῃς ΤΟΓΕ, ἐμὸν θάλος, ὥς σευ ἀκηδῶ.

Adde Iensium ad Lucianum T. I. pag. 296. — Similis sententiae dicta veterum in feminas videat, qui talibus delectatur, apud Valckenaer. ad Hippol. v. 630.

V. 98. ἔχοντι τῷ] Hic versus me mirum in modum exercuit, cum ob verba, tum ob senten-

tiam. Corruptum est illud τῷ, si quid video, nec vllo modo ferri potest, etsi ἔχοντι τῷ inuersa ratione esse positum statuas pro τῷ ἔχοντι. Quae an locum habere possit valde dubito; si haberet, miserum esset effugium. Coniecturis locum iuuare olim conatus sum, quibus reponere tentabam: ἔχοντ' ἐν τῷ μάλιστα, aut ἔχοντ' ἐν τοῖς μάλιστα. Sed in iis nunc non acquiesco. In versu sanando tempus terere, atque ingenium torquere si esset operae, facilius loco mederi possemus legendo τοι cum Wintertono, cui fauet etiam v. 108. Enimuero optimum esse existimo, si abesset putidus hicce versus, qui non solum nil nouae sententiae infert in contextum, et sensum habet elumbem atque poeta prorsus indignum, verum etiam orationem reddit asperam atque sterilem. Quare non possum non suspicari, insutum esse a librario, sententiam mancam putante, atque non vidente, verba ἦν τ. κ. δ. ω. bene ad superiora posse referri. Confecit illum fortasse e v. 68. atque deinde de suo expleuit, nam vides, saluo, immo meliore sensu, hinc posse facessere.

V. 99. διέρχεσθαι ἡμέρην] fere vt Lat. *exigere diem*, eleganter. Recordaberis similis Sallustiani *transire vitam* in B. C. cap. I. vbi vide Cortium.

V. 100.

V. 100. ὅςις - πέλεται] Grotius legit πίλναται, vt metro consuleret; at syllabam πε ob sequentem liquidam produci notauit Ill. Brunck. Eadem de causa Stephanus atque Wintertonus exhibent πέλλεται. perperam. — πέλεσθαι σύν τινὶ aut, simplex συνεῖναι τινὶ, quod supra aderat v. 64., omnino de iis dicitur, qui consuetudine alicuius arctiore atque familiaritate maiore vtuntur, vt de praeceptore atque discipulis, liberis atque parentibus, et inprimis de coniugibus, vt hoc loco. Idem est Hesiodo ναιετᾶν μετὰ Theogon. 591.

—— —— —— καὶ φῦλα γυναικῶν
Πῆμα μέγα θνητοῖσι, μετ' ἀνδράσι ναιετάουσι.

De cognatis phrasibus *esse cum* et *viuere cum* v. Bentley ad Horat. Sat. I, 3, 57. Brouckhus. ad Tibull. IV, 10. et Graeuius ad Cic. pro Coelio cap. 20. Alias proprium de hac re Graecis vocabulum est συνοικεῖν τινί.

V. 101. ἀπώσεται] Poeticum vocabulum pro ἀποτρέψεται. Archilochus I, 10.

—— —— —— ἀλλὰ τάχιςα
Τλῆτε, γυναικεῖον πένθος ἀπωσάμενοι.

Solon XV, 8.

Ἴομεν εἰς Σαλαμῖνα μαχησόμενοι περὶ νήσου
Ἱμερτῆς, χαλεπόν τ' αἶσχος ἀπωσόμενοι.

— οὐδ' αἶψα proprie est, *non statim, non celeriter*.

ter, hoc autem loco eſt idem quod *μόγις*, *aegre*. Notandus hic vſus, quem et Homerus nouerat Od. γ. 145.

'Ου — τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.

vbi melius verti poterat: *aegre flectuntur Dii*.

V. 102. Λίμον — θεὸν] Vt nunc legitur, multo accommodatius eſt, quam θεῶν, quod antea a Gesnero, Stephano, Wintertono legebatur. Non autem mirum videri debet, Famem vocari Deum, obſeruantibus, Graecos non modo omnia praeclara appellaſſe diuina, verum etiam res abſtractas atque allegoricas, quae magnum, mirum aliquid, ſupra poteſtatem et captum hominum poſitum efficere ſolent, Deos et Deas nuncupaſſe. Sic Honor, Fortuna, Spes, Plutus aliaque Dii ſaepe vocantur. Quid? quod a poetis dramaticis tamquam perſonae in ſcenam introducuntur. Nonnulla in hanc rem exempla laudando tironum rationibus conſuluerim. Pindar. Nem. IX, 86.

—— κέι-
να θεὸς (αἰδὼς) ἔντυεν αὐτοῦ
Θυμὸν αἰχματάν.

Sophocl. El. 179. Χρόνος εὐμαρὴς θεός. Oppian. Hal. I, 500. Ζῆλος βαρὺς θεός, cf. Theogn. 638. 1114. 1132. Sophocl. Philoc. 1519. Eurip.

Phoen.

Phoen. 535. Romani longius progressi allegoricis his numinibus templa extruxere.

V. 104. κατ' οἶκον] pro ἐν οἴκῳ. — ἢ — χάριν supple κατὰ aut διά. Sensus: *etiamsi maritus laetus sit ob fortunam atque bona sibi a Diis data, aut ob officia sibi a hominibus praestita,* &c. Nimirum μοῖρα θεοῦ *fortuna* est, quam Deus dat ad exemplum Od. δ. 269., et χάρις ἀνθρώπου *gratia, officium, beneficium,* quod praestat homo, vnde patet, quam male Buchananus verterit: *hominis ergo.* Cf. Cl. Morum ad Isocr. Paneg. pag. 44.

V. 105. εὑρίσκειν μῶμον est h. l. *occasionem obiurgandi, altercandi nancisci.* Interdum vocabula εὑρίσκειν atque *inuenire* significant *accipere, nancisci.* Theocr. IV, 13.

Δειλαῖαι γ' αὗται, τὸν βωκόλον ὡς κακὸν εὗρον.

Cicero Div. I, 17. *lituus, baculum inflexum ab eius litui, quo canitur, similitudine nomen inuenit.*

Ibid. ἐς μάχην κορύσσεται] *ad rixam se accingit.* Proprie est κορύσσεσθαι *armare se galea,* et omnino *armare se,* vt passim apud Homerum. Hinc ducitur alia vis, qua notat *aggredi, impetu ferri in aliquem,* eius laedendi causa, vt apud Apollon. Rh. IV, 448.

Δυσμε-

Δυσμενέων ἐπὶ παισὶ κορύσσεο, (Ἔρως ſc.) δαῖμον, ἀερθεὶς,
Οἷος Μηδείῃ ςυγερὴν Φρεσὶν ἔμβαλες ἄτην.

μάχη, vt dixi, eſt *rixa*, *contentio*, de quibus etiam saepe dicuntur μάχεσθαι, *bellum*, aliaque. Theoph. Char. XIV, 3. δεινὸς δὲ καὶ — χειμῶνος ὄντος μάχεσθαι τῷ παιδὶ, ὅτι σύκους οὐκ ἠγόρασε. et XXIII, 5. ὁ δὲ ἀλαζὼν τοιοῦτός τις, οἷος — τῷ παιδὶ μάχεσθαι, ὅτι οὐκ ἔχων χρύσον ἑαυτῷ ἀκολουθῇ. Hinc altercationum ſtudioſi homines dicuntur μαχητικοὶ, apud Ariſtot. Rhetor. II, 4. v. Cuper Obſ. III, 18. — Pro μολόντα apud Grotium legitur μολῶντα. Videtur olim lectum eſſe μολέοντα pro μολοῦντα, quod neutiquam eſſe ſpernendum arbitror.

V. 106. praetuliſſem οἰκίην, ſi in libris inueniſſem, vt magis ionicum. Sic paullo ſupra οἰκίης v. 101. Suffragatur locus Perictyones apud Stobaeum Serm. LXXXIII. pag. 488, 46, vbi ſic bonam atque honeſtam vxorem praedicat: οὐ μοῦνον ἐθελήσει τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ καὶ παῖδας, καὶ συγγενέας, καὶ δούλους, καὶ οἰκίην ξύμπασαν (σώαν). Poſtremam vocem ſenſus atque nexus cauſa recte videtur addidiſſe Koen ad Gregor. de Dial. pag. 107. His iunge dicta Valckenario ad Herod. I, 107. — Ceterum ſuſpicor, ante hunc ver-

versum nonnulla excidisse, nam non bene cum superioribus cohaeret.

V. 107. δεχοίατο] ionice pro δέχοιντο, quam vocem quorsum referam, nescio, nisi ad homines, qui domum inhabitant, maritum et vxorem pertineat. Sed bene perspicio duriusculum esse.

V. 108. σώφρονεῖν] Videmus, hoc verbum h. l. de femina modesta, casta, bona, dici, quod alioqui cum aliis cognatis vocabulis de temperantia, sobrietate, abstinentia a libidinibus, verbo de probitate animi atque innocentia vsurpatur. Atque sic saepe bonae feminae simpliciter vocantur σώφρονες, aut σωφρονεῖν dicuntur. Eurip. Med. 912.

—— γυναικὸς ἔργα ταῦτα σώφρονος.

Lysias pag. 92. E. T. ἄμην τὴν ἐμαυτοῦ γυναῖκα σωφρονεστάτην.' Aelian. V. H. IV, 1. Λυδοῖς ἦν ἦθος πρὸ τοῦ συνοικεῖν τὰς γυναῖκας ἀνδράσιν ἑταιρεῖν, ἅπαξ δὲ καταζευχθείσας σωφρονεῖν. Aristoteles σωφροσύνην ad virtutes muliebres refert in Rhetor. I, 5, 6. θηλειῶν ἀρετὴ, σώματος μὲν κάλλος καὶ μέγεθος, ψυχῆς δὲ σωφροσύνη &c. Cum quibus si contuleris Valckenarium ad Phoen. 557. et Bentleium ad Horat. I. Sat. I, 38. de latina voce *sapiens* graecam imitante, nihil amplius desiderabis.

V. 109. λωβᾶσθαι, oppositum τῷ σωφρονεῖν, de vxore dicitur, quae intemperantia sua, lubidine, rei familiaris negligentia aliisque marito iniuriam facit. Proprie est: *corpus laedere, vulnerare.* — μέγιστα pro aduerbio, vt saepe neutra pluralia, imprimis apud Atticos, v. Spanheim ad Aristoph. Pl. 46.

V. 110. κεχηνότος γὰρ ἀνδρὸς] Cum anteced. iungo: *marito oscitante*, i. e. *nimis negligente atque securo, nihilque mali subesse putante*, quam vocis potestatem apud alios raro occurrentem vsurpare solet Aristophanes, cuius Acharnenses vide 133.

Ὑμεῖς δὲ πρεσβεύεσθε καὶ κεχήνατε.

ubi Scholiastes: ἐξαπατᾶσθε καὶ ἐννεοὶ ἐστέ. Lysistr. 427.

Τί κέχηνας, ὦ δύστηνε; ποῖ δ' ἂν σὺ βλέπεις
Οὐδὲν ποῶν, ἀλλ' ἢ καπηλεῖον σκοπῶν;

Cf. Equit. 752. et ibi Casaubonum. — In Wintertoni exemplo μεν est pro γάρ. Sed hoc, significans *scilicet*, videtur exquisitius.

V. 111. Sensus est: *vicini gaudent errore talis mariti, suam vxorem castam modestamque putantis, atque sibi imponi, ab eaque damnum rei familiari inferri, ne suspicantis quidem.* In quo sane miraberis nouam τοῦ ἁμαρτάνειν notionem,

quae

quae se antea nusquam mihi obtulit. In verbis praeterea enallagen sollennem accusatiui et nominatiui deprehendes, vt adeo: χαίρουσ' ὁρῶντες καὶ τὸν, ὡς ἁμαρτάνει dictum sit, pro χαίρουσιν ὁρῶντες, ὡς ἐκεῖνος ἁμαρτάνει. Ratio huius enallages est haec, vt subiectum, quod in primo casu positum locum in posteriore membro capere debuisset, quarto casu indutum in priori illum obtineat. Exempla in re nimis trita afferre piget. Satis superque enim vtrique linguae communem elegantiam bene illustrarunt viri docti, nisi quod nonnulli illam ad solam dialectum Atticam referre voluisse videantur, vt Gregorius de Dial. Att. §. LXII. et Kuster ad Aristoph. Pl. 56., quo nomine ille iam notatus est a Koenio pag. 53. Praeter hos videantur Hutchinson ad Xenoph. C. E. pag. 136., Duker ad Thucyd. III, 51., Taylor in Ind. ad Lys. sub voce *accus.* nro. III., Dawes Misc. Crit. pag. 148., Dauies ad Cic. N. D. I, 26., et Interp. ad Liv. II, 57. Non autem putandum est, accusatiuo peculiarem esse istam cum nominatiuo permutationem, nam per omnes casus valet. De genitiuo videatur Abresch Diluc. Thucyd. pag. 204.

V. 112. τὴν ἣν] pro τὴν ἑαυτοῦ et μεμνημένος (αὐτῆς sc.) αἰνέσει (αὐτὴν) loco simplicis αἰνέσει, poetice. Futura αἰνέσει atque μωμήσεται

versu sequenti, quod vulgo notum non est, ponuntur pro praesentibus aut potius pro aoristis, plerumque optatiuis, quod passim animaduerterunt viri docti, vt Graeuius ad Hes. Op. 183. Ernesti ad Callim. H. in Dian. v. 222. et Hoogeveen ad Viger. pag. 202. Eandem futuri proprietatem olim obseruasse mihi videor in Homero Il. α. 80.

Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ.

Od. ε. 249.

Γόμφοισι δ' ἄρα τήν γε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄρηρεν,
Ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ
Φορτίδος εὐρείης — — —

in Theogon. Hes. 750.

— ἡ μὲν ἔσω καταβήσεται, ἡ δὲ θύραζεν
Ἔρχεται — — — —

Nox nempe et Dies.

V. 113. pro θατέρου iussu Brunckii rescripsi θουτέρου, quod etiam apud Gesnerum et Grotium habetur, atque cum ionica dialecto magis conuenire videtur. Vsitatius apud Atticos est τὸ θάτερος, videnturque adeo librarii nostram lectionem, sibi minus cognitam, in magis solitam mutasse.

V. 114. ἴσην - γινώσκομεν] Quamquam nihil magnopere vrget, melius tamen δὲ pro γὰρ accipi

accipi posse videtur, nam sic cohaerere sententiam puto: *gaudent vicini errore mariti; nos homines enim non sentimus, cum alienis malis laetamur, nos iisdem esse adfectos*, ex quo, me in γινώσκομεν ἔχοντες participium ἔχοντες capere pro infinitiuo ἔχειν, apparebit, participium enim loco infinitiui, ratione ab illa, quam ad v. 90. vidimus, diuersa, iis praecipue verbis adiungi solet, quae sensum, iudicium, opinionem, similiaque exprimunt; quod, postquam haec scripseram, etiam d'Orvillio ad Charit. pag. 52. et Valckenaerio V. C. ad Herodot. III, 1. obseruatum esse vidi. Exempla aliquot subiecta haec disertius declarabunt. Ipsum nostrum γινώσκειν cum participio pro infinitiuo est apud Thucyd. II, 4. οἱ δὲ ὡς ἔγνωσαν ἀπατήμενοι. et apud Xenoph. Cyrop. VII, 1, 5. Ὡς — ἔγνωσαν οἱ πολέμιοι πολὺ ἑκατέρωθεν ὑπερφαλαγγοῦντες &c. Hesiodus Op. 294.

Ὅς —— —— μήτ' ἄλλου ἀκούων
Ἐν θυμῷ βάλληται —— ——

vbi ἀκούων esse pro ἀκούειν iam Graeuius vidit. Notum apophthegma Simonidis: μέμνησο ἄνθρωπος ὤν, in quo eadem linguae proprietas est. Adde Perizonium ad Aelian. V. H. III, 17., Cel. Valckenaer ad Eurip. Phoen. 711., ad Hippol. pag. 196. D., ad Herodotum III, 72., ad quem I, 77. cf. Wesseling., Zeune V. C. ad Cyrop. II,

3, 11. et Burmann ad Propertium pag. 270., vbi ostendit poetam imitari graeca, cuius verba sunt II. El. X, 8.

Visura et quamuis numquam speraret Vlyxem,
Illum expectando facta remansit anus.

vbi *visura* est pro *se esse visuram*, quam participii in latinis elegantiam illustrat etiam Hoogeveen ad Viger. pag. 341.

V. 115. Hic versus modo adfuit, vnde alterutro loco suppositus iudicari possit. Neutro vero, saluo contextu et sensu, tollitur; quare longe absum ab eo, vt hoc faciam, qui in Homero saepe eosdem versus recurrere non ignorem.

V. 116. Sensus huius versus satis expeditus est. Vnica vocula πέδῃ laborat, atque vitii est manifesta. Dicat aliquis, δεσμὸν ἄῤῥηκτον πέδῃ esse periphrasin pro ἄῤῥηκτον πέδην. At talem periphrasin ignorat graeca lingua, in qua casus tertius a primo casu pendens locum habeat, quem e lege linguae alias secundus casus tenet. Refingam itaque aut πέδης aut πεδῶν, facile enim littera Σ in fine versus, aut supra litteram η pictum, vt fieri solebat, deleri poterat. Similis corruptelae exemplum affert Brunck V. C. ad Anal. pag. 194. Hanc emendationem locus Aeschyli in Prom. v. 6. confirmat.

Ἥφαιϛε,

vola et illiberalia eſſe depreſſa, et vitiis iis, quae Simonides in hoc carmine deſcripſit, inquinata, quippe quae vel ex ſeruularum contuberniis tanquam contagio duci debuere. Nam in inſtitutione puerilis aetatis inter populos, qui mancipiis vtuntur, ad mores ac ſenſus fingendos ac diffingendos mancipiorum operam et conſuetudinem vim magnam habere neceſſe eſt; id quod exemplo eorum intelligitur, qui in iis locis nati educatique ſunt, in quibus ſeruorum aut hominum propriorum familiae haberi ſolent; vt vix intelligas ſatis, quomodo inter Graecos ac Romanos adoleſcens, ſub paedagogi cura ac tutela habitus, mores ſordidos ac ſeruiles quo minus indueret, caueri potuerit. Quod illiberalis dictorum licentia, et ſcurriles, impuri ac flagitioſi ioci, in comoedia inprimis vetere, non intolerabiles viſi ſunt Athenienſibus ac Romanis, ex hoc maxime ſeruorum contubernio repetendum eſſe arbitror. Iam mulierum ingenia, naturae ſorte viuida, leuia ac mobilia, ancillarum ſeu ex barbaris

Athenas aduectarum, seu domi inter ceteras suae sortis natarum, moribus contaminata esse quis miretur, inprimis si mulierum in gynaeceis per Asiam habitarum vitam iris, odiis, jurgiis, pessimisque omnis generis studiis vexatam recordetur? Haec tanta vitae domesticae diuersitas, si cum nostra compares, diuersitatem quoque vitiorum ac virtutum afferre debuit: virorum quoque animaduersionem acerbiorem minusque liberalem.

Quae si quis apud animum suum reputauerit, assequatur ille, quomodo fieri potuerit, vt cum in aliis veterum, Euripidis inprimis, locis, tum in hoc Simonideo carmine, mulierum ingenia adeo flagitiosa, et quidem oratione tam parum verecunda et illiberali, descripta sint. Ipsa mulierum vitia, quae ab immundis animantibus petuntur, vitam illorum temporum domesticam, eiusque corruptelas, non tam ab hominum ingeniis, quam ex institutorum et vitae publicae priuataeque ratione profectas, arguunt. Ita mulierum in gynaeceo desidentium ingenia ad

socor-

ſocordiam, luxuriam, immunditiem, proniora eſſe neceſſe eſt; quae autem viuidiora et acriora ſunt, cum in tenuibus et exilibus curis, inter ſeruarum et concubinarum rixas et bella, contineantur, canina rabie inſanire nemo miretur.

Iam cum Tu, doctiſſime Koelere, in hoc carmine operam Tuam collocaueris, de doctrina Tua iudicium erit penes viros doctos et intelligentes: mihi quidem occurrere viſus eſt bonae interpretationis vſus et peritia haud vulgaris, graeci ſermonis eiusque elegantiarum, dictionis exquiſitae et doctae, ſiue a viris eruditis illuſtratae, ſiue a Te obſeruatae, cognitio accurata, ſtudii aſſiduitate, quam paucorum adoleſcentum ingenia ferunt, parata, tum lectionis variae copia, veterum ſcriptorum optimorum familiaritas, latinitas haud ſpernenda. Ne vero ii, qui nos legunt, in ſuſpicionem incidant, me non tam ex ipſa re iudicium facere, quam ſtudio potius Tui abreptum ita cenſere, commemorabo nonnulla, quae inter legendum libellum

Tuum occurrerunt mihi animaduertenda; ita tanto maior fides erit iis, quae laudanda esse dixi. Nam quod nonnulla, de quibus inter viros doctos nulla est dubitatio, tam sedulo et anxie disceptantur, quodque virorum doctorum auctoritate et lectionis copiis multa iam satis constituta firmas, equidem non reprehendenda, sed aetati Tuae et speciminis huius consilio condonanda arbitror.

Carmen, quod Tibi illustrandum sumsisti, non modo excusari a Te, verum etiam laudari ac probari, feram hactenus, si antiquitatem eius ac simplicitatem, orationis elegantiam et grauitatem, praedicandam esse putaveris. Quod poetae ingenium et artem virtutemque poeticam commendare allaboras: in eo vix assentientem habebis me. Siue enim inuenti felicitatem, siue tractationis artem respicias, in neutro poeta magnam sibi parauit laudem. Ab animantibus repeti vitia, res sane erat satis obuia: sed expectares, vt bonum faceret dilectum, et ad morum diuersa genera diuersa animantium ingenia disponeret ac collocaret. At ille non modo haec parum curae habuit; verum iudicio vix probando interposuit etiam ingenia ex terra et ex mari nata (v. 21. 27.). Interea, vt hoc attingam, occurrunt animantium proprietates forte iis ipsis, qui in naturae cogno-

scen-

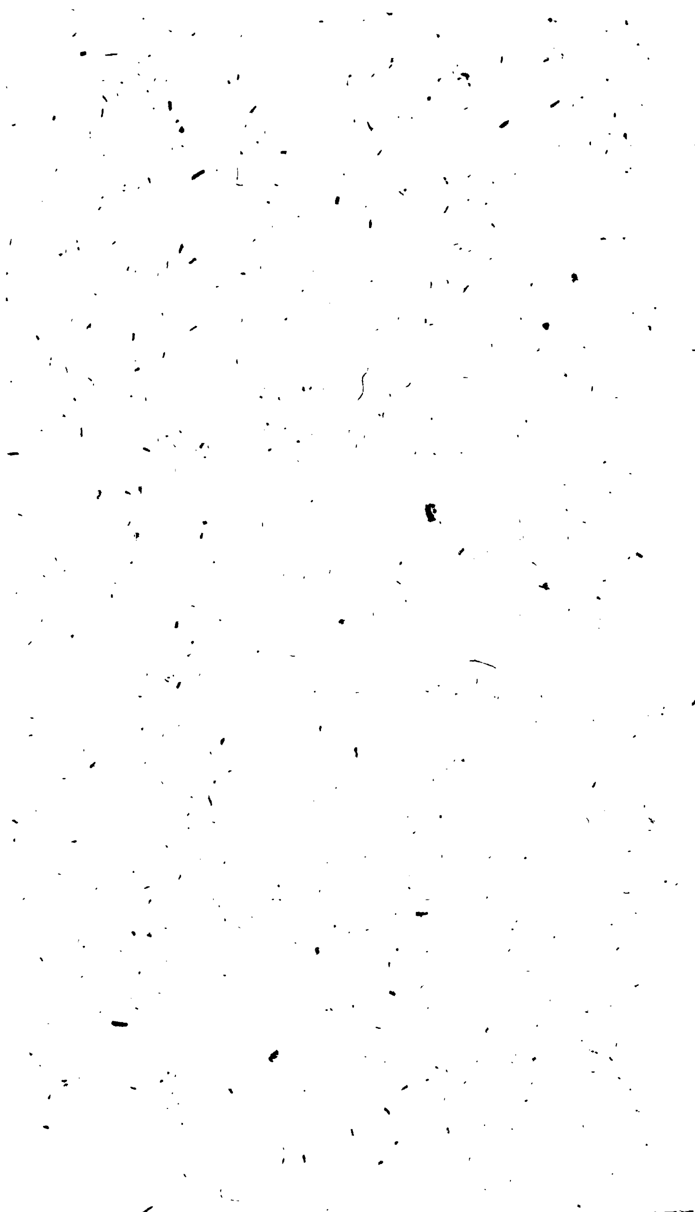
Ἥφαιϛε, σοὶ δὲ χρὴ μέλειν ἐπιϛολὰς,
Ἅς σοι πατὴρ ἐφεῖτο, τόνδε πρὸς πέτραις (Prometheum puta)
Ὑψηλοκρήμνοις τὸν λεωργὸν ὀχμάσαι
Ἀδαμαντίνων δεσμοῖσιν ἀῤῥήκτοις πεδῶν.

Poſtremus verſus ſic, et quidem recte, vt videtur, conſtitutus eſt a Cl. Brunckio, et iam dudum a Stanleio, vbi ad emendationem ſuam probandam noſtro loco vtitur. Simillimus praeterea locus Solonis meretur conferri, qui extat apud Brunck. in Anal. Tom. I. nro. XII. v. 33. p. 69.

Εὐνομία δ' εὔκοσμα καὶ ἄρτια πάντ' ἀποφαίνει,
Καὶ θαμὰ τοῖς ἀδίκοις ἀμφιτίθησι πέδας.

V. 117. ἐξ ὧν] ſc. δεσμοῦ, aut κακοῦ, ſi quis malit. Fruſtra autem allaborauerit, qui bonum ſenſum ex his elicere velit, nam vix ſani aliquid ineſt. Hiuici ſunt poſtremi hi verſus haud dubie, mutili atque ſub finem truncati, nec digni adeo, vt aliquis bonum otium in iis conterat. Sententiae ſimilitudo nonnulla in Theogn. 817. ineſſe videtur.

Ἐς πολὺ ἄῤῥητον κακὸν ἥκομεν, ἔνθα μάλιϛα,
Κύρνε, σὺν ἀμφοτέρους Μοῖρα λάβοι θανάτου.

EMENDANDA ET ADDENDA.

Pag. 6. Opinionem meam, noſtrum carmen eſſe fragmentum maioris carminis gnomici confirmare videtur Athenaeus II. pag. 57., vbi ſecundum librum ex iambis Simonidis laudat.

— 10. v. 36. lege φίλοισι — v. 42. πόντος.

— 12. v. 69. l. σκηπτοῦχος — v. 85. κἀπαέξεται l. pro καὶ ἀπαέξεται.

— 13. v. 106. l. ἐστιν. — pag. 14. v. 109. punctum poſt λωβωμένη tolle, et colon pone poſt κεχηνότος.

— 17. lin. 20. pro *necdum* l. *neque* — pag. 18. lin. 10. l. *ſpectaculum.* — p. 19. lin. 3. pro 81 l. 83. — pag. 24. lin. 20. l. *aduerbiis.* — pag. 26. lin. 6. pro 318. l. 217.

— 27. Simillima verbi κεῖσθαι notio eſt etiam apud Homer. Od. ζ. 26. et 59. π. 35., vbi vt noſtro loco neglectum quendam atque incuriam inuoluit.

— 28. pro ἠμένη Steph. legit ἱμένη — Paullo inferius dixi aſtutos homines dici ἀλώπεκας apud Alciphr. Minime. Ibi timidi homines ſic vocantur. Laudandus erat potius locus Epicteti I. Enchir. 3., quem cum illo confuderam.

Pag. 29. *sub finem* memoriae lapsum ignosce atque corrige. Nimirum in loco Odysseae non Mercurius ἀλιτρὸς nominatur, sed Vlysses à Calypso, verebatur enim ille, nequid mali in se moliretur nympha, cum rate eum mare traiicere vellet. De voce ἀλιτρὸς adeatur Spanhem. ad Callim. H. in Apoll. v. 2.

— 41. lin. 22. expunge locum Liuii, nam nihil isthuc facit. — pag. 42. lin. 7. pro 235 l. 215. — pag. 44. in versibus Propertii l. *non*. pag. 45. lin. 19. pro 21. l. 12. lin. 20. pro 487. l. 457.

— 46. ad primam notam, Si nostrum carmen fragmentum est ex iambis Simonideis, quorum librum secundum Athenaeus II, p. 57. laudat; is, ad quem carmen scriptum erat, Telembrotus quidam fuit secundum eundem Athenaeum XIV. pag. 658. C.

— 50. punctum deleatur post ἔργα in citatis Homeri versibus.

— 63. Quoniam Tibullus Heynii ad manum non erat, errorem commisi, quem ex nota V. S. facile corriges.

— 68. in versibus Moreti lege *subsidit*.

— 81. Forte fortuna in locum Aeschyli in Prom. 275. incidi, qui priorem meam τοῦ προσιζάνειν interpretationem mire confir-

mat,

ſcendae ſtudiis verſantur, cognitu haud iniucundae. Ita γαλῆ, e muſtelarum genere haberi ſolita, alienior a venere, furax et rapax eſſe narratur. (v. 50 ſq.).

Multum abeſſe, vt carmen, Stobaei excerptoris opera nobis ſeruatum, integrum nos habere putare poſſimus, vt potius magna eius pars intercidiſſe videri debeat, nullus dubito: nec modo ſub finem; verum in ipſo quoque principio. Nam poetae ſententia nulla alia eſſe potuit, quam haec: feminarum originem eſſe non vnam: ſed ſi ingenia et mores intuearis, videri eas prognatas a diverſis animantibus. Ad haec tamen quo minus refingi poſſit primus verſus, vetat hoc, quod olim plures praeceſſiſſe verſus probabile ſit, cum quibus coagmentata erat verſus primi ſententia. Nam vt nunc eſt, quocunque Te vertas, rem parum expedies.

De vſ. 25. lectione nondum habeo, quod ſtatuam. κοὔτ᾽ ἂν vecordiam ſummam et vix credibilem in muliere guloſa prodit. Alterum χὤταν lenius: ventri dedita eſt et deſidiae, adeoque per hiemem foro aſſidet.

Verſus 28 ſqq. bene a Te ſunt conſtituti, inprimis verſus 32. lectio. Verum quod verſum 43.

Τὴν δ᾽ ἔκ τε σποδιῆς καὶ παλιντριβέος ὄνου

 metro

metro laborantem p. 78. 79. ita defendi posse putas, vt σποδιῆς syllabis duabus proferatur, id quidem a reliqui carminis nitore et laeuore nimis abhorrere censeo: inprimis cum alio verborum ordine facile occurri potuisset:

Τὴν δ' ἐξ ὄνου σποδιῆς τε καὶ παλιντριβοῦς.

Quod ad ipsum colorem attinet, cineritium illum esse, nemo dubitet; sed an *giluum* colorem recte interpretatus sis, etsi Salmasium in Solin., et viros doctos ad Picturas Herculan. T. I. p. 131. auctores habebas, habeo cur dubitem: hunc enim aliter explicant grammatici ad Virgilii locum Ge. I, 82. vt sit melleo proximus, neque caussam idoneam, cur eos deseram, video.

Vs. 45. non magis Simonidea Musa dignus videtur;

ἡ σύν τ' ἀνάγκῃ σύν τ' ἐνιπῇσιν μόγις
ἔρεξεν οὖν ἅπαντα καὶ πονήσατο
ἀρεστά.

Scabra oratio, et ieiuna: ἔρεξεν οὖν ἅπαντα. nec ὦν vel ὦν asperitatem mitigat. Si diuinationi locus est, in ἅπαντα latere videntur ἀσπαστὰ, quae eadem sunt, quae ἀρεστά. Forte sententia procedet: ne grata quidem sibi et iucunda peragere sustinet, οὐδ' ἀσπαστὰ καὶ ἀρεστά.

Vs. 58.

Vſ. 58. περιτρέπει bene mutandum cenſes in παρεκτρέπει. Mox v. 61. malim οὔτ' ἂν πρὸς ὕπνον — ἵζοιτ. ἀνάγκῃ δ' α.

Vſ. 79. οὐδέ οἱ γέλως μέλει. Alienum eſſe videtur hoc et a ſimiae, et a mulieris, quae hic deſcribitur, ingenio: malitioſa et χαιρέκακος illa eſt; forte igitur leg. ἀεὶ δέ οἱ γέλως μέλει.

Quae ſequuntur inde a vſ. 94 ad f. partim hiulca et luxata, partim corrupta et interpolata, ſeu exſcriptoris, ſeu librarii culpa eſſe, recte vidiſti; et in iis reſtituendis fruſtra laboret aliquis. Omnino Ioannes Stobenſis ea multis omiſſis per interualla exſcripſiſſe videtur: ita vt non pro continuo carmine, ſed pro excerptis e medio verſibus, nec, vt ſuſpicor, ex vno Simonide, habeam reliqua. Neque adeo ſententiarum nexus in iis eſſe vllus poteſt. In v. 95. ἔστιν τε πάντα latere poteſt πῆμα. Vſ. 98. tollendum eſſe Tecum cenſeo; ſed idem arbitror inſititium eſſe v. 100. ἅπασαν, ὅστις σὺν γυναικὶ πέλεται: qui et ipſe metro vacillat: etſi a Brunckio, ſeueriſſimo in aliis iudice, ferri verſum quamuis putidum videam. Verum et ipſe v. 96. Ζεὺς γὰρ μέγιστον, mox iterum appoſitus v. 115., plura in h. l. illata eſſe docet: iunctura enim eſſet multo melior,

ſi

[illegible]

